

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

Heydər Əliyev

DİPLOMAT

№ 34 (439) 29 Oktyabr, Cəməl-4 Noyabr, Çiriyə paş sal 2018
Ji meha şubatê sala 2003-a tē weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbāhəddin Eləğlū

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Rusiya Baş nazirinin müavini qəbul edib

Səh. 10

Nêçîrvan Barzanî: Dukanên ku li Hewlêrê şewitîn emê wan qerebû bikin

Səh. 10

Serok Barzanî salvegera Destana Sihêla û Mehmûdiye bilind dinirxîne

Səh. 5

“SARI AŞIQ” adına saz-söz ədəbi məclisi

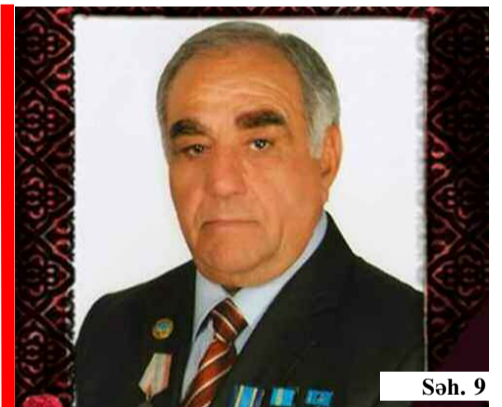
Səh. 11

Berhem Salih: Ji bo aramiya Kerkûkê emê xebat bikin

Səh. 6

Tatyana Fyodorovna Aristova – Rusiyanın yegane kürdşünas-etnoqrafı və dünya şöhrətli alimi

Səh. 9

Mirina bê dem

Taxta Körpü qəsəbəsinə təbii qaz verildi

Səh. 3

Dastana Sihêla şerê man û nemana Kurdistanê bû..Şerê keramet û axê bû

Səh. 12

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

Səh. 4

Глава СБ Курдистана и посланник ЕС обсудили двусторонние связи

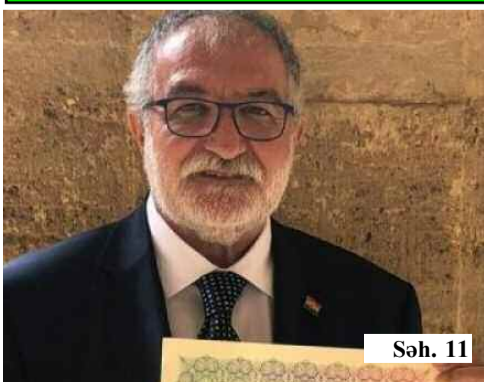
Səh. 18

Istanbul'da dördlü Suriye zirvesi sona erdi

Səh. 7

Абдул-Махди принял присягу и назначил 14 министров

Səh. 13

Səh. 11

Nivîskarê Kurd ji aliyê Akademiya Zanistî ya Navdewletî ve hat xelatkirin

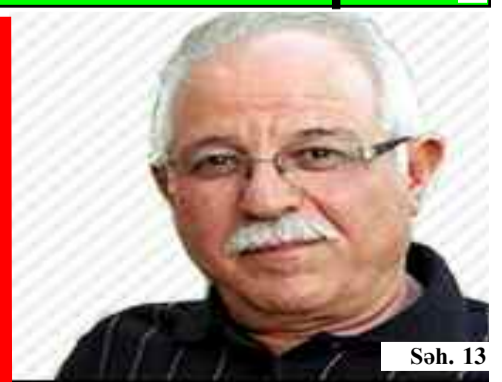
Səh. 5

Wey welato, welato

Səh. 5

Qarabağdadı

Səh. 13

Sinifa Siyasî Ya Bakûrê Kurdistanê, Statuparêz û Kêmsîûra Milî Ye

Prezident İlham Əliyev Rusiya Baş nazirinin müavini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyası Baş nazirinin müavini xanım Olqa Qolodetsi qəbul edib. Dövlətimizin başçısı Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumuna göndərdiyi təbrik məktubuna görə minnətdarlığını bildirdi və orada qeyd olunan fikirlərin önəmini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev Rusiyanın bu tədbirdə belə geniş tərkibdə təmsil olunmasından məmnunluğunu ifadə etdi.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Rusiya Prezidenti ilə son görüşləri zamanı ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələri, o cümlədən bu Forumla bağlı məsələlər də müzakirə olundu və əməkdaşlığımızın bütün istiqamətlərdə, eləcə də humanitar sahədə inkişafından məmnunluq ifadə edildi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, qonşu və dost ölkələr olan Azərbaycan ilə Rusiyanın bu sahədə əlaqələri nümunəvi xarakter daşıyır və

humanitar əməkdaşlıq məsələsi demək olar ki, dövlət başçıları

müddətdə özünün Rusiyaya rəsmi səfəri və Vladimir Putinin

mövcud olduğunu nümayiş etdirdiyini deyən Prezident İlham

Əliyev bu tədbirdə demək olar ki, dünya birliyinin yarısının təmsil olunmasını Forumda olan böyük diqqətin təzahürü kimi qiymətləndirdi. Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildiren Rusiya Federasiyası Baş nazirinin müavini xanım Olqa Qolodetsi ölkəmizin, şəxsən Prezident İlham Əliyevin Humanitar Forumuna göstərdiyi bu cür diqqətə görə minnətdarlığını bildirdi. Bu tədbirin iki ölkənin dövlət başçıları tərəfindən irəli sürülmüş təşəbbüs olduğunu vurğulayan qonaq forumdan-foruma iştirakçıların sayının artdığını və gündəliyin daha da genişləndiyini vurğuladı. O qeyd etdi ki, bu Forumda müzakirə olunan məsələlərin gündəlik həyatda reallaşması böyük önəm daşıyır.

Daha sonra xanım Olqa Qolodetsi vurğuladı ki, həm Azərbaycan, həm də Rusiya davamlı olaraq tolerantlıq siyasətinin həyata keçirilməsi və milli mədəniyyətlərin vəhdət şəklində inkişaf etdirilməsi baxımından dünyaya bir nümunədir. O, ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini bildirərək Forumun humanitar sahədə əməkdaşlıq işinə böyük töhfə verdiyini bildirdi.

arasında keçirilən bütün görüşlərin gündəliyində durur. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, siyasi sahədə əlaqələr də uğurla inkişaf edir. Bu baxımdan dövlətimizin başçısı bir aydan az bir

də Azərbaycana səfərinin həyata keçirilməsinin əlaqələrimizin yüksək səviyyəsinin göstəricisi olduğunu qeyd etdi.

Forumun bir daha ölkələrimiz arasında yaxın əlaqələrin

Forumun bir daha ölkələrimiz arasında yaxın əlaqələrin

Forumun bir daha ölkələrimiz arasında yaxın əlaqələrin

Prezident İlham Əliyev UNESCO-nun baş direktorunun müavini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev UNESCO-nun baş direktorunun müavini Çu Sini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı UNESCO-nun baş direktorunun

müavini Çu Sini VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunda iştirakına görə minnətdarlığını bildirdi və bunu Azərbaycan-UNESCO əməkdaşlığının yaxşı nümunəsi kimi dəyərləndir-

di. Azərbaycan ilə UNESCO əlaqələrinin güclü tərəfdaşlığa və zəngin tarixə malik olduğunu qeyd edən dövlətimizin başçısı uğurlu əməkdaşlığımızın davam etməsindən məmnunluğunu

bildirdi. Azərbaycanın UNESCO-nun etibarlı tərəfdaşı olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, Azərbaycan tərəfi ötən illər ərzində ölkəmizin tarixi, mədəni abidələrinin, UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil olan tarixi yerlərin ümumbəşəri dəyərlərə çevrilməsi işində UNESCO-nun fəaliyyətini yüksək qiymətləndirir. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, bütün bunlar ölkəmizin bu təşkilatla uğurlu əməkdaşlığının bariz nümunəsidir. Prezident İlham Əliyev, eyni zamanda, Azərbaycanın tarixi və mədəniyyəti barədə məlumatların dünyaya yayılması ilə bağlı UNESCO tərəfindən görülən işlərə görə minnətdarlığını bildirdi.

Çu Sini, ilk növbədə, UNESCO-nun baş direktoru xanım Odri Azulenin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. O, VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun böyük əhəmiyyət

daşdığını qeyd etdi və bildirdi ki, Azərbaycan mədəniyyətlərarası dialoqla bağlı bu cür tədbirlərin keçirilməsi üçün nümunəvi bir məkandır. Azərbaycanın Şimal-Cənub, Şərq-Qərb istiqamətlərində mühüm nöqtədə yerləşdiyini vurğulayan Çu Sini bu tədbirin Bakıda keçirilməsini önəmli bir hadisə kimi dəyərləndirdi. Qonaq bildirdi ki, UNESCO Azərbaycanla əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir və Azərbaycan dinamik fəaliyyəti ilə bu təşkilatın işinə böyük töhfə verir. Çu Sini, eyni zamanda, gələn il Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin konfransının da keçiriləcəyini qeyd edərək bu tədbirin də önəm daşdığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev UNESCO-nun baş direktorunun salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını xanım Odri Azuleyə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev Sloveniya Milli Şurasının sədrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Sloveniya Milli Şurasının sədri Aloyz Kovşkanı qəbul edib.

Dövlət başçısı Sloveniya Milli Şurasının sədri Aloyz Kovşkaya VI Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunda iştirakına görə minnətdarlığını bildirdi və onun səfərinin ikitərəfli münasibətlərimizlə bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdığını dedi. Sloveniya Milli Şurasının sədri Aloyz Kovşka ölkələrimiz arasında hələ keçmişdən çox yaxşı əlaqələrin mövcud olduğunu dedi və bildirdi ki, bu əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi üçün imkanlar var. O, ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün qarşılıqlı maraq doğuran sahələrin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldığını və gələcəkdə bu istiqamətdə işlərin görülməsinə ümidvar

olduğunu bildirdi.

Dövlətimizin başçısı, öz növbəsində, Azərbaycan ilə Sloveniya arasında əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini dedi, əlaqələrimizin inkişafında prezidentlər səviyyəsində qarşılıqlı rəsmi səfərlərin önəmini qeyd etdi və özünün Sloveniyaya rəsmi səfərini məmnunluqla xatırladı. İkitərəfli əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsinin zəruriliyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında tərəfdaşlıq sahələrinin müəyyənləşdirilməsinin əhəmiyyətinə toxundu və bu baxımdan qarşılıqlı ticarətin səviyyəsinin artırılmasının vacibliyini dedi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, hər iki ölkədən olan şirkətlər Azərbaycan ilə Sloveniya arasındakı mövcud yaxşı siyasi mühitdən faydalanaraq öz fəaliyyətlərini daha da genişləndirə bilərlər.

Sloveniyada səfərdə olarkən

orada Mehdi Hüseynzadənin memorialını ziyarət etdiyini məmnunluqla xatırlayan Prezident

İlham Əliyev ölkələrimiz arasında humanitar əməkdaşlığın və eləcə də çox mühüm əhəmiyyət

daşıyan turizmin inkişaf etdirilməsi üçün də yaxşı perspektivlərin olduğunu bildirdi.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov mədəniyyət işçiləri ilə görüşüb

Görüşdə Gəncənin mədəni həyatında müstəsna rol malik insanlar iştirak ediblər. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov mədəniyyət işçilərini salamlayaraq, bildirib ki, görüş Prezident İlham Əliyevin tövsiyyə və tapşırığına əsasən keçirilir. Məqsəd bu sahədə çalışan insanları dinləmək, onları narahat edən məsələlərin, mövcud problemlərin həlli yollarını tapmaqdır.

Görüşdə Gəncə mədəniyyətinin müxtəlif sahələrini əhatə edən şəxslər çıxış edərək, onları narahat edən

məsələləri dilə gətirib, müəyyən təkliflər səsləndiriblər.

Gəncə Dövlət Dram Teatrının direktoru Əli Qasimov çıxış edərək, sənət ocağının tarixi və bu günü barədə məlumat verib. O bildirib ki, özünün 124-cü mövsümünü yaşayan teatr, hər il olduğu kimi bu il də öz səhnəsində həm yerli həm də xarici dramaturqların əsərlərinə yer verib. Son 6 ildə Gəncə Dövlət Dram Teatrının kollektivi 15 beynəlxalq festivala qatılaraq Azərbaycanı bir çox ölkələrdə layiqincə təmsil edib. Hazırda Gəncə Dövlət Dram Teatrı üçün yeni binanın inşasını dövlətin göstərdiyi yüksək diqqətin bariz nümunəsi kimi qiymətləndirən Əli Qasimov, ölkə rəhbərinə minnətdarlıq ifadə edib.

Gəncə Dövlət Kukla Teatrının direktoru Fərmayıl Paşayev söz alaraq, rəhbərlik etdiyi müəssisənin fəaliyyətindən söz açıb. O bildirib ki, Gəncə Dövlət Kukla Teatrında 3 xalq artisti, 2 prezident mükafatçısı çalışır. Əsasən yerli yazarların əsərlərinə üstünlük verildiyini qeyd edən Fərmayıl Paşayev, "kollektivimiz kiçik olsa da, böyük uğurlara imza atırıq" – deyərək bildirib. O narahatlıq doğuran bir sıra məsələlərə də toxunub. Fərmayıl Paşayev bildirib ki, hazırda teatrdakı ən böyük çatışmazlıq istilik sisteminin olmamasıdır.

Azərbaycan Respublikasının əməkdar rəssamı Mübariz Əkbərov çıxış edərək, bildirib ki, o sənətkarlığın bədii metal işləmə növü ilə məşğuldur. Çalışdığı emalatxanada lazımı şərait olmadığından tələbə hazırlaya bilmir. O həmçinin qeyd edib ki, onun əl işləri milli sərvət sayıldığından kütləvi satışı həyata keçirilmir. Bununla yanaşı əməkdar rəssam fərdi sərəhsinin təşkili üçün şərait yaradılmasını xahiş edib. "Bu həm də unudulmaqda olan sənətkarlıq növünün inkişafına təkən olar" – deyərək, Mübariz Əkbərov bildirib.

Gəncə Dövlət Filarmoniyasının direktor müavini, Xalq-Çalğı Alətləri Orkestrinin bədii rəhbəri, əməkdar artist Elçin Elçiyev, Xalq Artisti Şahnaz Haşimova, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Rəssamı, heykəltəraş Şərif Şərifov, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Gəncə bölməsinin sədri Xəzangül Hüseynova və başqaları çıxış edərək öz fikir və təkliflərini səsləndiriblər. Çıxış edənləri diqqətlə dinləyən Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov qaldırılan problemlərin qısa zamanda həll olunması üçün müvafiq tapşırıqlar verib.

Samux rayonunda abadlıq işləri davam etdirilir

Samux rayonunda ənənəyə uyğun olaraq abadlıq-quruculuq işləri daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Belə ki, Samux şəhər Talib Əhmədov küçəsində 3000 m² sahəyə 300 ton həcmində asfalt-beton qatı salınmışdır. Paralel olaraq elektrik sistemi, telekommunikasiya və rabitə xətləri qaydaya salınmışdır.

Həmin ünvanlarda yaşayan sakinlər onlara göstərilən bu cür yüksək diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərlərinə dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

YAP Daşkəsən rayon təşkilatının İcra Hakimiyyəti Aparatı ilk partiya təşkilatının növbəti iclası keçirilib

YAP Daşkəsən rayon təşkilatının İcra Hakimiyyəti Aparatı ilk partiya təşkilatının növbəti iclası keçirilib. İclasın gündəliyində duran əsas məsələ İcra Hakimiyyəti Aparatı ilk partiya təşkilatından YAP Daşkəsən rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin və Qadınlar Şurasının V Konfransına nümayəndələrin seçilməsi olub.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Əhəd Əbiyev yığıncağı giriş sözü ilə açaraq YAP-ın çətin və şərəfli yol keçməsi, partiyanın ölkəmizdə anarxiya və özbaşınalığın hökm sürdüyü bir vaxtda Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən yaradılması, əslində bu təşkilatın yaradılmasının Azərbaycan cəmiyyətinin tələbi olması, YAP-ın sədri seçildikdən sonra partiyanın möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən daha da möhkəmləndirilməsi və güclənməsi, üzvlərinin sayının artması, bunun nəticəsində partiyanın bu gün 723 min nəfərdən çox üzvünün olması, partiya üzvlərinin əksəriyyətini ziyalıların, qadınların və gənclərin təşkil etməsi, partiyanın qəbul etdiyi siyasi kursun bu gün möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi, "YAP-ın bu günün, sabahın və gələcəyin partiyası" olması barədə geniş məlumat verib.

Əhəd Əbiyev xüsusilə diqqətə çatdırıb ki, YAP-ın bütün uğurlarının və qələbəsinin arxasında xalqın Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasətinə və onun ən layiqli davamçısı möhtərəm Prezidentimiz, YAP-ın sədri cənab İlham Əliyevə olan sarsılmaz

inamı və bu inamdan doğan dəstəyi dayanır.

YAP Daşkəsən rayon təşkilatının sədri Meydanlı Yolçuyev də çıxış edərək partiya rayon təşki-

edirlər. Ümumiyyətlə, rayon təşkilatı olaraq hər ilin əvvəlində tədbirlər planı təsdiq edirik və bu plana uyğun olaraq fəaliyyətimizi qururuq. Hər il bütün əlamətdar günlər, tarixi

latının ötən dövr ərzində gördüyü işlər barədə danışıb. O deyib: "YAP Daşkəsən rayon təşkilatı fəaliyyətini partiya rəhbərliyi tərəfindən qarşıya qoyulmuş bütün vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün uğurla davam etdirir. Fəaliyyətimizi, öz işimizi partiyanın İcra katibliyinin tövsiyə və tapşırıqlarına, həmçinin YAP-ın nizamnamə və proqramına müvafiq müəyyənləşdirmişik. Hazırda təşkilatın üzvlərinin sayı 4520 nəfərə çatıb və rayonumuzda YAP-a rəqib ola biləcək alternativ bir partiya yoxdur. Bunun səbəbi daşkəsənliyə Ümummilli lider Heydər Əliyev siyasətinə daim göstərdikləri sədaqətdən və sevgidən irəli gəlir. Rayon təşkilatı müəyyən olunmuş vaxtlarda toplaşır, təşkilatın işini və qarşıda duran vəzifələri müzakirə

hadisələrlə və s. bağlı tədbirlər keçiririk. Xüsusilə, seçki kampaniyaları dövründə partiyamızın qələbəsini təmin etmək üçün yerli təşkilat olaraq üzərimizə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə çalışırıq".

Daha sonra YAP Daşkəsən rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin V Konfransına İcra Hakimiyyəti Aparatı ilk partiya təşkilatından Elşən Aliyev, Kənan Bayramov, Elxan Hüseynzadə, Yaqub Bayramov və Ramin Ələsgərli, YAP Daşkəsən rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının V Konfransına isə İcra Hakimiyyəti Aparatı ilk partiya təşkilatından Aidə Nağıyeva, Ramida Süleymanova, İlahə Xıdırrova, Şahnaz Tağıyeva və Səidə Hökməliyeva nümayəndə seçiliblər.

Taxta Körpü qəsəbəsinə təbii qaz verildi

Laçın rayon sakinlərinin müvəqqəti məskunlaşdıqları Ağcabədi rayonunun Taxta Körpü qəsəbəsində təbii qaz verilişinin açılışı olmuşdur.

Taxta Körpü qəsəbəsinin mərkəzində təbii qaz verilişinə həsr edilmiş açılış tədbirini giriş sözü ilə açan Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Tofiq Mirzəyev qəsəbə sakinlərini bu əlamətdar hadisə münasibətilə təbrik etmiş, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə son illər ölkənin hər yerində qaz təchizatı sisteminin yenidən qurulması, kənd və qəsəbələrin qazlaşdırılması istiqamətində görülmüş məqsədyönlü tədbirlərdən danışıb. Təbii qaz almayan yaşayış məntəqələrinin sürətlə mavi yanacaq təmin olunması istiqamətində aparılan işlərin xalqımızın rifah halının daha da yaxşılaşmasına xidmət etdiyini bildirən natiq, 54 ailənin təbii qazla təmin olunmasına görə öz adından və bütün rayon sakinləri adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə sonsuz minnətdar olduqlarını bildirmişdir. Çıxışda eyni zamanda bildirilmişdir ki, qəsəbənin mavi yanacaq ilə təmin olunması bütün regionlarımızda dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən modern inkişaf və müasirləşmə imkanlarının sübu-

tudur və əhaliyə dövlət qayğısının bariz nümunəsidir.

Tədbirdə "Azəriqaz" İstehsalat Birliyinin Tərtər Regional Qaz İstis-

tərəfindən məişət qazı hədiyyə olunmuşdur. Abonentlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün bütün qaz xətləri möhkəmlənmiş və kipliyə görə yoxlanılı-

mar İdarəsinin rəisi Azər Musayev çıxış edərək qəsəbə sakinlərini və tədbir iştirakçılarını bu əlamətdar günün münasibəti ilə təbrik edərək bildirmişdir ki, qəsəbənin təbii qazla təmin olunması üçün 2000 metr daşıyıcı, 3000 metr məhəllədaxili müxtəlif diametrlilik qaz xətləri çəkilmiş, 54 ədəd sayğac quraşdırılmış, hər bir abonente "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi

mişdir. Tədbirdə qəsəbə sakinləri çıxış edərək qəsəbəyə təbii qaz verilişinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildirmişlər. Tədbirin sonunda qəsəbəyə təbii qaz verilişinin rəmzi olan meşəl yandırılmışdır.

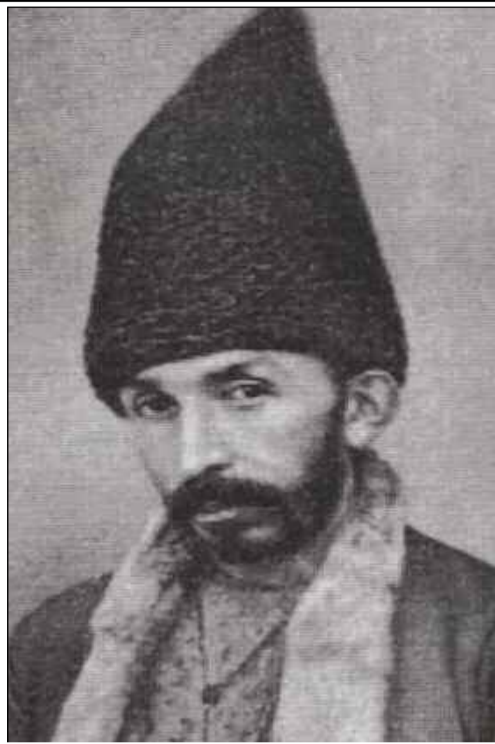
**Əvvəli ötən saylarımızda
1906-cı il iyul ayında ŞUŞA
ŞƏHƏRİNDƏ BAŞ VERMİŞ
ERMƏNİ-MÜSƏLMAN DAVASI**

O vaxt ki, böyük dava (1905-ci il) sakit olmuşdu, erməni tayfası müsəlmanların, müsəlmanlar isə ermənilərin bazarına gedir, alış-veriş edirdilər. Hərçənd ki, yollar açıq idi, amma ermənilər yenə düz durmurdular: tək-tək əlsiz- ayaqsız kasıbkar adamları oğurluq ilə tutub öldürürdülər. Müsəlmanlar da onların əvəzini çıxırdılar.

Ermənilər müttəsil (arası kəsilmədən), min cür hiylə ilə hər yerdən hərbi sursat gətirərək, dava üçün tədarük edirdilər. Onlar əlavə maşınlar, nasoslar, tüfənglər, toplar, barit, bombalar və başqa silahlar cəm edib, daha çox müharibəyə hazırlaşdılar. Bununla bərabər, onlar gələcək vuruşmaların üsul və yollarını müzakirə etdikdən sonra belə bir qənaətə gəldilər ki, müsəlmanlara sarsıdıcı zərbə endirmək üçün pul qüvvəsinə hiylə işlədilərək rus ordusunun və silahının ermənilərə kömək göstərməsi təmin edilməlidir. Bu

məclisləri əsnasında Qalaşakova və onun kazaklarına neçə min manat rüşvət verərək, Qalaşakova öz məqsədini izhar etdi. Qarşıdakı erməni-müsəlman davasında rusların onlara kömək etməsinə və bu köməyin yerinə yetirilmə yolları ilə əlaqədar tədbir tökməsini generaldan xahiş etdi. Qalaşakovun tədbiri ilə Kələntərov və qımdatlar ətraf kəndlərə, eləcə də Gəncəyə, İrəvana və başqa şəhərlərə kağız yazıb göndərdilər. Həmin kağızda hər kənddən orta hesabla 30-100 nəfər silahlı dəstələrin Şuşaya göndərilməsi tələb olunurdu. Tezliklə Qalada yeddi min silahlı erməni ordusu hazır oldu. Onların arasında Osmanlı tabeliyində olan ərazidən gələn erməni dəstələri də var idi. Beş ədəd rusların, 6 ədəd isə ermənilərin topları var idi. General və ermənilər qarara aldılar ki, davanı iyulun 12-də başlasınlar.

Rusların istədiyi bu idi ki, bu iki millət bir-biri ilə dava edib, bir-birinə məşğul olsunlar, tainki dövlət fərağat olsun, çünki millətin zəif və kasıb olması dövlətin silahıdır.

Mir Möhsün Nəvvab

M. Nəvvaba), özləri danışmışlar. Qalaşakov söz verib ki, onun tədbiri ilə erməni silahlıları və rus əsgərləri müsəl-

cidin minarəsinə bir güllə atdı. Güllə müəzzinə toxunmayıb, minarənin sütununa dəydi. Bunu gören "müsəlmanlar halətdən çıxıb, şaraq-şaraqla dükanbazarı bağladılar. Yarım saat ərzində tamam silahlandılar və üz qoydular səngərlərə və girəvli yerlərə. Bu halətdə divan işçiləri və generalın əli altında olan çinovniklər hiylə ilə müsəlmanların içinə gəlib, uca səslə müsəlmanları sakit elədilər ki, bu dava sizinkilə deyil, kazaklar ermənilərlə dava edir. Bu general daha bir hiylə işlədərək qabaqcadan lazımi təlimat verib, bir rus zabiti öz dəstəsilə müsəlman məhəlləsində yerləşdirmişdi. Müsəlmanlarla dostluq etdiyinə görə, həmin zabite inanıb, ehtiram edirdilər. Elə ki ermənilərlə ruslar başladılar müsəlmanları gülləbaran etməyə, müsəlmanların içində olan zabit öz rusları ilə şeypur çalib səş saldılar ki, dava eyləyən kazaklarla erməni tayfasıdır, bunun müsəlmanlara dəxli yoxdur. Müsəlmanlar onun sözüne inansalar da, yaraq-əsbabları əllərində küçələrə gəlib, vuruşmağa hazır dururdular, amma atan yox idi. Xof arasında

1905-06-cı illərdə erməni-müsəlman davasında kürd xalqının rolu

hiyləni həyata keçirmək üçün yeganə yol rus generalını pul ilə ələ almaq idi.

Birinci (1905-ci il) erməni-müsəlman davasında sülh və əmin-amanlıq yaratmaq üçün Şuşaya göndərilmiş Qalaşakov (Kalaşakov) adlı bir rus generalı var imiş. Həmin il o, zahirən ermənilərə yaxınlıq göstərmişdi. Amma indi, ermənilərin məşvərətindən sonra дума qlavası erməni Kiki Kələntərov onu yaxşı öyrənmiş, onunla söhbət edib, ermənilərə qarşı rəğbətini bildikdən sonra generalın Şuşa şəhərində üsul-idarənin rəhbəri təyin olunması üçün onun razılığını almışdı.

Kiki Kələntərov müsəlmanların nümayəndələrini çağıraraq deyir:

— Şuşada bu iki millət arasında ədalətli sülh yaratmaq üçün bir rəhbər təyin etməliyik. Mən çox düşündükdən sonra belə qənaətə gəldim ki, bu vəzifəyə general Qalaşakovdan başqa bir kəsi təyin etmək olmaz. Hərçənd ki, o, əvvəllər bizim erməni tayfası ilə yaxşı dolanmadı, kəndlilərimizi tovladı, kazaklar kənd əhlinin övrətlərinə xəyanət etdilər. Amma əlac yoxdur, onu rəhbər təyin edək.

Biçarə müsəlmanlar əvvəllər Qalaşakovdan zahirən yaxşı münasibət gördüklərindən razı oldular. Hər iki tayfanın razılığınca əsasən general həmin vəzifəyə təsdiq edilərək, Qalaya göndərildi. Qalaşakov Şuşaya gələn kimi ermənilər məhəlləsində Kələntərovun qabaqcadan hazırladığı iqamətgahda yerləşdirildi. Onun əmrilə elə ilk günlər müsəlman məhəllələrində olan rus ordusunun topları erməni küçələrinə keçirildi, kazaklar və əsgərlər isə erməni məhəlləsi səmtində olan Kəçərli məscidinin ətrafında qurulmuş çadırlarda yerləşdirildi.

Hər gecə Kiki Kələntərovun başçılığı ilə, erməni tayfasının hesabına general Qalaşakovun mənzilində kef məclisləri qurulurdu. Kələntərovun seçdiyi və generalın qulluğuna təyin etdiyi 2—3 nəfər xoşsürət erməni övrətləri gecə-gündüz ona xidmət edirdilər. Kələntərov gecə

Neçə gün bundan (yəni, iyulun 12-dən) qabaq səkkiz müctəhid şəriətmə-dardan fitva gəlmişdi ki, müdafiə və

manların evlərini, dükan və bazarlarını tamamilə yandırıb, özlərinin qırılanını qıracaqlar, qalanını isə büsbütün Böyük məsciddən aşağı məhəllələrə qova-çaqlar. General rus kilsəsindən başlayaraq, Böyük məscidə kimi Rastabazarı, meydanı, Şeytanbazarı və bütün evləri darmadağın edib yandıraqı öz üzərinə götürür. Bundan sonra vuruşun davam etdirilməsini və yaxud müsəlmanlarla barışmalarını ermənilərin öz öhdəsinə buraxmışdır. Kiki Kələntərov Qalaşakovun bu planını qəbul etmiş və generala 10000 manat rüşvət verərək belə ittifaqa gəlirlər ki, generala verilən puldan əlavə padşahlıq rus topunun hər atəşinə 15 manat, çar ordusu əsgərlərinin tüfəngdən atdıqları hər bir gülləyə isə bir manat pul verilsin.

General Kələntərovla əvvəlcədən tökdükləri tədbirə əsasən, rus əsgərləri erməni keşikçilərindən birini öldürərək müsəlman səmtə atdılar və sonra da səş saldılar ki, müsəlmanlar erməni keşikçisini öldürərək başını kəsmiş və tüfəngini də aparmışlar. Qabaqcadan hazırlanmış hiyləyə əsasən həmin vaxt rus əsgərlərindən iki nəfər də gedib, müsəlman məhəllələri tərəfdən ermənilər səmtə güllələr atırlar. Ermənilərin avamları çıxırış generalın yanına gedirlər və deyirlər ki, müsəlmanlar bir keşikçi öldürüb, erməni məhəlləsinə neçə güllə atıblar. Generalın hiyləsi də bu idi ki, xalqı müsəlmanlara qarşı qaldırırsın. Sonra Qalaşakovun əmrilə erməni tüfəngdarları səngərlərə bölüşdürüldü. Ruslar da dəstə-dəstə gəlib, müsəlmanların səngərlərini mühasirə etdilər. Ruslar və ermənilər müsəlman səngərlərini gülləbaran etməyə başladılar.

Pəs cumada-s-səni ayının üçüncü günü—çərşənbə günü—yəni qərarlaşdıqları kimi, iyulun 12-də qımdatlar generalın məsləhətilə günorta vaxtı davanı başladılar. Əvvələn qımdatın biri, müəzzin axırıncı «la ilahe illəllah» sözlərini deyən məqamda Böyük məs-

qalmışdılar. Gecə düşən kimi od-alov işığı aləmi götürdü.

Biçarə müsəlmanlar bu hiyləyə inanıb, axşamədək səngərlərdə və küçələrdə müntəzir durdular. Elə ki, gecə oldu, bu vədə gördülər ki, Kəçərli məhəlləsində od-alov qalxdı. Xəbər gətirdilər ki, general Qalaşakovun əmrilə ruslar ermənilərlə birləşib, Kəçərli məhəlləsinin məscidinə və evlərə od vurublar. Bu işıq onun işığıdır. Generalın hiyləsi müəyyən olduğdan sonra xalq karıxıb qalmışdı. Bilmirdilər səngərlərə gedib düşməne cavab versinlər, yaxud bazar-dükanda olan şeyləri bir yerə daşısınlar. Xülasə, o gecə bütün tüfəngdarlar dükanlardakı malları evlərə daşımaqla məşğul oldular. Ona görə ermənilər və ruslar bir gecə boş evlərə od vurub yandırdılar.

İkinci gecədən müsəlmanlar davanı başladılar. Kəçərli məscidinin ətrafında hiylə ilə çadır qurub mənzil etmiş ruslar məscidə tərəf gedən iki müsəlmanı — Hacı Abdullanı və Kərbəlayı Əlini güllələyib yıxdılar. Onlara tərəf gedən daha bir müsəlmanı da vurub yerə sərdilər. Ondən sonra gəlib məscidə od vurub yandıraqı başladılar. Məscid od alıb yandıqdan sonra, ermənilər və ruslar Abbas Mirzənin oğlu şahzadə Bəhmən Mirzənin imarətinə gəldilər. Şahzadə Bəhmən Mirzə neçə il bundan irəli İran dövlətində böyük cinayət etdiyinə görə, oradan köç-külfətilə qaçıb, rus dövlətinə pənah gətirmişdi. Rus padşahı hər il ona 36 min manat məvacib verirdi. O, ailəsi və xidmətçiləri ilə ikimərtəbəli təmtəraqlı bir evdə yaşayırdı. Şahzadə mərhum olandan sonra onun varisləri və xidmətçiləri yenə orada qalırdılar. Amma bu davadan irəli onun oğlanları və ailələri evi bisahib qoyub, hər biri bir yerə getmişdilər. Bu imarəti də gəlib yandırdılar. Daha sonar Rzaqulu Mirzə bəy Cürminin və oğlanlarının, eləcə də Şuşanın neçə böyük əyanlarının sahibsiz evlərinə, bir sıra hamamlarla birlikdə od vurublar.

Ardı var

Səhifəni Hazırladı: Tahir Süleyman

Tatyana Fyodorovna Aristova – Rusiyanın yeganə kürdşünas-etnoqrafı və dünya şöhrətli alimi

Onun nəşrlərinin yüksək qiymətləndirilməsi, müəllifin 30 illik səhra araşdırmalarının, Gürcüstana, Ermənistana, Azərbaycana, Orta Asiyaya və İraqa çoxsaylı səyahətlərin nəticəsidir.

Kürdlərin yaşadığı şəhərlərlə kifa-yətlənməyərək, Tatyana Aristova şəxsi təşəbbüsü ilə kənd-kənd, ev-ev gəzərək, kürdlərin tarixini, adət-ənənələrini, maddi və mənəvi mədəniyyətini və millətlərarası münasibətləri dərinlən öyrənirdi. T.Aristova yüksək dərəcəli peşəkar idi. O, nəinki fars və kürd dillərini bilirdi, həmçinin məşhur kürdşünaslar – İ.Orbeli, A.Şamilov, K.Kurdoyev, Ç.Bakayev, M.Rudenko, məşhur şərqşünaslar O.İncikyan və Q.Akopov ilə şəxsi tanışlığı var idi. T.Aristova kürd ziyalıları – H.Cındi, M.Əsəd, C.Cəlil, M.Rəşid, Ş.Aşiri və başqaları ilə daima fikirləri və araşdırmaları ilə məsləhətləşərdi, bu isə öz növbəsində onun işinə təkrar olunmaz güc verirdi.

Keçmiş onilliklərdə çox şey dəyişdi. Zaqafqaziyada baş verən fəlakətkürdləri yenidən dünyanın müxtəlif ölkələrinə – Rusiyaya, Qazaxstana, Ukraynaya, Avropaya və sair ölkələrə səpələdi. T.Aristovanın araşdırma apardığı kəndlərin əksəriyyətinin qalıqları qalıb. Bəzi kəndlərdə isə başqa millətlərin nümayəndələri yaşayırlar. Onlar kürdlərin mədəniyyətini və izini məhv etmək üçün hər cür əmələ əl atırlar.

Məhz bu çətin qaçqınlıq zəmanəsində kürd gənclərinin qarşısında çox vacib problemlər durur: milli şüurun, doğma dilin, adət-ənənələrinin unudulmaması və ümumiyyətlə Kürd xalqının məniyyətini əks etdirən mənəvi dəyərlərin qorunub, gələcək nəsələ ötürülməsini vurğulamaq lazımdır. T.Aristovanın arxivlərinə müraciət etdikdə, biz Kürd xalqının apardığı mübarizəni, xalqın tarix və adət-ənənələrini, özünəməxsus dünya tərəkürünü bərpə edə bilirik.

T.Aristova ömür boyu elm naminə mübarizə aparmışdır. Onun şəxsi arxivi daim kürdlərin üzünə açıq idi. O, araşdırmalarının nəticəsi ilə kürd ictimaiyyətini məlumatlandırır, onlar ilə məsləhətləşirdi.

Bu isə toplanmış materialların zənginliyindən xəbər verir. Allahın köməyi ilə, Kürd xalqının dəyərli dostu və fədakarı Tatyana Fyodorovna Aristova daima xalqımızın ürəyində layiqli yer tutacaq.

***

Mənim Zaqafqaziya kürdləri haqqında araşdırmalarım 50-80-cı illəri əhatə edir. İmkan daxilində Ermənistan və Azərbaycanda yaşayan kürd ağsaqqallarının danışdıqları əfsanələr, şifahi xalq ədəbiyyatı və kəndlərin tarixi qeyd olunurdu. Əlavə olaraq, bu əfsanələr yoxlanılırdı, bu haqda qonşu kəndlərin nə düşündükləri soruşulurdu, rayon mərkəzində olan arxivlərlə tutuşdurulurdu. Araşdırmalar aşağıda sadalanan həm kürd, həm də qarışıq əhalisi olan (erməni-kürd, azərbaycan-kürd, rus-kürd) rayonlarda aparılmışdır:

- Ermənistan SSR-nin Aparan, Aştarak, Basarkeçər (Vardenis), Dilican, Talin, Oktemberyan, Şaumyan, Eçmiadzin rayonları;

- Azərbaycan SSR-nin Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı rayonları;

Hələ XIX – XX-cı əsrin əvvəllərində toplanan materiallar bizə deməyə imkan verir ki, bu bölgədə bir-neçə kürd tayfası ta qədimdən yaşayırdılar. Onlar əsasən – “Sipki”, “Cəlali”, “Şəkkak”, “Zilan”, “Həsənan” və s. tayfalarıdır. Qeyd etmək lazımdır ki, hələ XIX-cu əsrdən Ermənistanda olan kürd kəndləri əsasən tayfa prinsipi ilə yaranmışdılar, Azərbaycanda isə yaxın qan qohumluğu böyük rol oynayırdı.

Bəzi ədəbi materiallar kürdlərin Zaqafqaziyada qədimdən yaşadıklarını qeyd edir. Məlumdur ki, X

– XI-ci əsrlərdə Zaqafqaziyanı bəzi kürd tayfaları və nəsilləri idarə edirdilər. Bununla əlaqədar V.Minorski bölgənin inkişafında Şəddadi kürd dövlətinin əməyini yüksək qiymətləndirir. Paytaxtı Gəncə və Dvində olan Şəddadilər dövləti böyük əraziyə malik idilər.

Q.Çursinin nəzəriyyəsinə əsasən kürdlər

T. Ф. Аристова в курдском национальном костюме

Qərbi Azərbaycanda (Keçmiş Kürdüstan qəzası) 1589-cu ildə baş verən türk-fars müharibəsi zamanı köçürülmüşdülər.

Tarixi sənədlərə əsasən, XIX-cu əsrin ikinci yarısında kürdlər Azərbaycanın növbəti qəzalarında yaşayırdılar: Elizavetpol (Gəncə) quberniyasının – Arəş, Cəbrayıl, Cavanşir və əsasən Zəngəzur qəzaları, Ermənistanda isə – İrəvan quberniyasının – Sürməli, Şərur-Dərəyələz, Eçmiadzin, Aleksandropol və Novobayazet qəzaları.

Mənim tədqiqat üçün seçdiyim kəndlər bunlar idi:

- Laçın rayonunda – Minkənd, Aşağı və Yuxarı Zerti, Qalaca, Bozlu, Kamallı və Qarakeşiş;

- Kəlbəcər rayonunda – Zəylik, Aşağı Şurtan, Ağcakənd və Oruclu;

- Qubadlı rayonunda – Yuxarı Mollu və Zilanlı Zaqafqaziyanın qədim xalqı olan kürdlər öz kəndlərinin yaranma tarixini bilirlər. Bu əfsanələrdə əsasən hansı kəndin haradan köçməsi və yeni yerdə necə məskunlaşdığını özündə əks etdirir. Yeni yaylaqların axtarışı və maldarlığın inkişaf etdirilməsi üçün münasib yer axtaran kürdlər daima bir rayondan o biri rayona köç edirdilər. Bu yerdəyişmələr əsasən dağlıq rayonlarında baş verirdi.

Beləliklə, Kəlbəcər rayonundakı kəndlər Laçın rayonunun ərazisindən köç edən kəndlər idi. Oruclu və Ağcakəndin təməlini Laçının Minkənd və Ağcakənddən köçən kürdlər qoymuşdur. Əfsanəyə görə Oruclu kəndinin adını kəndi yaradan şəxsin adı ilə adlandırılmışdır. Ağcakənd isə bura öz ailəsi ilə ilk olaraq köçən Ağca adlı gözəl bir qızın şərəfinə adlandırılmışdır. Baxmayaraq ki, Kürdüstan qəzasının, Kəlbəcər rayonunun Oruclu və Ağcakənd kəndlərinin təməlini Şahsuvarovlar nəslə qoymuşdur, onlar Minkənddə məskunlaşmağı üstün tutdular. Şahsuvarovların arxasınca Minkəndə daha bir neçə kürd ailəsi köçmüşdür. Kənd qohumluq əlaqələrinə əsasən bir-neçə məhəlləyə bölündü.

Ağsaqqallar danışdırlar ki, Şahsuvarovlar Minkəndə gələndə burada 1673-cü ilə aid olan alban kilsəsindən başqa heç bir tikili yox idi. Çox güman ki, burada nə vaxtsa albanlar yaşayırdılar.

Kəndin ağsaqqalı Müseyib Hüseynqulu oğlu Axundovun nəzəriyyəsinə görə isə, bu kilsə qədim məscidin qalıqları üzərində tikilmişdir. Azərbaycanda qədim zamanlardan məskunlaşmış Qubadlı rayonunun Zilanlı və Şotlanlı kəndlərini hesab etmək olar. Bu kəndlərin əhalisi birinci və ikinci Rusiya–İran müharibəsi dövründən əvvəl İrana tabe idilər. Kəlbəcər rayonunun Aşağı Şurtan kəndinin təməlini Laçın rayonunun Mirik (Həsənanlı – A.S.) kəndindən köçənlər qoymuşdur. Məlumatla görə, Hüt və Nağı adlı qardaşları öz ailələri ilə XIX-cu əsrin sonunda bu bölgəyə gələrək məskunlaşmışdılar. 1920-ci illərdə bəzi kəndlərin əhalisinin bir hissəsi çətin həyatdan xilas olmaq üçün Azərbaycanın aran rayonlarına köç etmişdir. Onlar əsasən Yevlax və (Mirbəşir) Tərtər rayonlarının ərazisində məskunlaşmışdılar.

Kəlbəcər rayonunun Zəylik kəndinin əhalisi isə ikinci Rusiya–İran (1826-1828) müharibəsi zamanı İrandan əvvəla Ermənistana, XX-ci əsrin əvvəllərində isə Kəlbəcəre köçmüşdülər. Əfsanəyə görə, kəndin təməlini üç qardaş qoymuşdular. Sonra isə qardaşların ikisi Zar kəndinə köç edərək, orada məskunlaşmışdılar.

Tarix boyu, xüsusəndə 1920-ci illərdə kürd tayfaları Azərbaycandan Ermənistana, Ermənistandan isə Azərbaycana köçürdülər. Bu yerdəyişmələr əsasən iqtisadi və qismən siyasi amillərə bağlı idi.

Misal üçün, Laçın rayonunun Qarakeşiş kəndinin əhalisi İrəvan quberniyasının Şərur-Dərəyələz qəzasından köç etmişdilər. Onlar əvvəlcə Qaraqışlaq adlanan yerdə məskunlaşmışdılar. Təxminən 1920-ci illərdə Xudo və Abbas adında iki qardaş Qaraqışlağın 15-20 km. Aralığında yeni kəndin təməlini qoyaraq, Qarakeşiş adlandırdılar.

Ermənistanda yerli kürdlərdən savayı, Türkiyədən, İrandan və Azərbaycandan köçən kürdlər az deyildi. Bu tayfaların Ermənistana köçməsi XVII-XIX-cu əsrləri əhatə edir. Rusiya-Türkiyə müharibələri zamanı (1853-56, 1877-78) Rusiyaya tabe olan tayfalar Rusiyaya köçürdülər və əsasən İrəvan quberniyasında məskunlaşdırlar. Əksinə, Türkiyəyə tabe olan kürd tayfaları Zaqafqaziyadan Osmanlı ərazisinə köçürdülər.

Ermənistanda kürdlər əsasən tayfa prinsipi ilə məskunlaşdırlar.

Beləliklə, Aparan rayonunda on üç kürd kəndi – Ələqəz, Kondaxsaz, Carca-ris, Korbulaq, Kürd Pambı, Quruboğaz, Kiçik Camışlı, Mirak, Səngər və Çobanmaz – “bala”, “məhmədi”, “rojki”, “sipki” tayfalarının nümayəndələri idi.

Talin rayonunun on beş kəndi – Akko, Baysız, Bəroj, Qəlto, Dian, Zəvestan, Kələşbəq, Qabaqtəpə, Kar-mirpoh, Sabunçu, Seyrane, Sıçanlı, Sorik və Tələk əsasən “zokori”, “ortuli”, “raşi”, “rojki”, “sipki”, “həsəni” tayfalarının nümayəndələri idi.

Şaumyan rayonunun iki kəndində Yuxarı və Aşağı Nəcərlər kəndlərində “bruki”lər yaşayırdılar.

Basarkeçər rayonunun dörd - Reysu, Qayabaşı, Qoşabulaq və Ker kəndlərində “baški”, “qaralı”, “pirki” və “şəvaliki” tayfaları məskunlaşmışdılar.

Tərcümə etdi və hazırladı: Seymur Alxanov
Mənbə: kurdist.ru

Polisten HDP'lilere: Süleyman Soylu gerekeni yapıyor

HDP Diyarbakır il binasından çıkan Gençlik Meclisi üyelerini, "kapkaç şüphesi" diye ters kelepçelenerek GBT yapan polise tepki gösteren parti yöneticilerine, "Zaten Süleyman Soylu gerekeni yapıyor" demesi dikkat çekti.

Halkların Demokratik Partisi (HDP) Diyarbakır il binasından çıkan HDP Gençlik Meclisi üyelerinin, bina çevresine konumlanan Ford marka Ranger tipi araçta

bulunan polislerce durdurularak ters kelepçelendiği belirtildi. Gençleri önlerini kestikleri araçlara dayayan polislerin, Genel Bilgi Taraması (GBT) bitinceye kadar kelepçeleri çıkarmadığı, çevreye bakan gençlerin kafasına vurduğu ve "korkuyorsanız gelmeyin buraya" dediği öğrenildi. Polislerin, Gençlik Meclisi üyelerinin "kapkaç yaptıkları" iddiasıyla GBT uygulamasına tabi tuttuklarını ileri sürdüğü belirtildi.

POLİS: SOYLU GEREKENİ YAPIYOR

Polis, duruma tepki gösteren HDP'li yöneticilerin de kimliklerini almaya çalıştı. Polis, HDP yöneticisi olduklarına dair tanıtım kimliklerini gösteren yöneticilerin kimliklerini atarak, "Bu kimliği tanımıyoruz" dediği belirtildi. HDP'lilerin tepkisi üzerine polislerin, "Zaten Süleyman Soylu gerekeni yapıyor" demesi dikkat çekti.

Yaşanan arbede sonrasında GBT kontrolü yapılan gençler serbest bırakıldı. HDP Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ, daha önce Gençlik Meclisi üyelerinin kaçırılmasını hatırlatarak, uygulamanın gençlere dönük "gözdağı" olduğunu söyledi.

jiyanhaber.net

AKP'li Eski vekilin eşi Felsefe öğretmeni, vali oldu

AKP'li eski vekilin felsefe öğretmeni eşi Erdoğan tarafından vali olarak atandı. Mesleğine Ordu Ünye İmam Hatip Lisesi'nde felsefe öğretmeni olarak başlayan AKP eski İzmir milletvekili Hüseyin Kocabıyık'ın eşi Funda

Kocabıyık, Uşak Valisi olarak atandı. Uşak Valisi olan Funda Kocabıyık en son Millî Eğitim Bakanlığı'nda Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü olarak görev yapıyordu. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın bugün resmi gazetede yayımlanan karanamesindeki atamalara göre, MEB'in iki önemli yöneticisi vali oldu. AKP İzmir eski milletvekili Hüseyin Kocabıyık'ın eşi Funda Kocabıyık Uşak valisi olurken, MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürü Salih Ayhan ise Sivas valisi oldu.

FUNDA KOCABIYIK KİMDİR?

Funda Kocabıyık, 1972 yılında Kahramanmaraş Afşin'de doğdu. Yüksek öğrenimini Hacettepe Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü'nde tamamladıktan sonra 1994 yılında Felsefe Grubu Öğretmeni olarak Ordu Ünye İmam Hatip Lisesi'nde göreve başladı. 1995 yılından 2005 yılına kadar Ankara Dikmen Lisesi'nde Felsefe Grubu Öğretmenliği görevini yürüttü. 2005 yılında Millî Eğitim Bakanlığı'nın açtığı Müfettiş Yardımcılığı sınavını kazanarak Müfettiş Yardımcısı oldu.

jiyanhaber.net

İstanbul'da dördü Suriye zirvesi sona erdi

Türkiye'nin ev sahipliğindeki Suriye konulu dördü zirve, Almanya, Fransa ve Rusya'nın katılımıyla İstanbul'da gerçekleşti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde Vahdetin Köşkü'nde düzenlenecek zirveye Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve Almanya Başbakanı Angela Merkel'in yanı sıra Birleşmiş Milletler (BM) Suriye özel temsilcisi Steffan de Mistura da katıldı.

Zirve sonrasında Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suriye konulu dördü zirvenin ardından Rusya, Almanya ve Fransa liderleriyle ortak basın toplantısı düzenliyor.

"Suriye'nin toprak bütünlüğü konusunda inancımızı teyit ettik"

İlk konuşmayı ev sahibi Erdoğan yaptı. "Toplantımızın ve aldığımız kararların Suriyeli kardeşlerimize hayırlı olmasını diliyorum" sözleriyle konuşmaya başlayan Erdoğan'ın açıklamasından satırbaşları şöyle:

"Bu süreçte özellikle ana önceliğimiz akan kanın bir an önde durdurulması hedefimiz var. Uluslararası toplum meseleyi tam olarak sahiplenmediğinden sorun çözülemedi. Artık bu kayıtsızlığa bir son verilmesi gerekiyor. İnisiyatif alınmadığı sürece Suriye'deki kriz daha da kötüye gidecektir.

Bugün Fransa ve Almanya'nın da katılımıyla Astana'da yakalanan sinerjinin daha ileri taşınabileceğini gördük. Astana formatında düzenlenen işbirliği uluslararası topluma örnek olmuştur.

Bugün Suriye'nin toprak bütünlüğü konusunda inancımızı teyit ettik.

İdlib mutabakatına bağlılığımızı teyit ettik. İdlib'deki olumlu ilerlemeden memnuniyetimizi dile getirdik. Anayasa komitesinin kuruluş sürecinin, yılsonunda tamamlanması konusunu ele aldık.

'Herkesin Suriye trajedisini sonlandırmak için mücadele etmesi gerekiyor'

Terörle mücadele kisvesi altında sahada yeni emrivakilerin dayatılmasını asla kabul etmeyeceğiz. Fırat'ın doğusunda tehditleri bertaraf etmeyi sürdüreceğiz. Suriyeli mültecilerin geri dönüş meselesini de ele aldık. Bunun beş güdüm halinde yapılması gerektiğinde karar kıldık. Suriyeli mülteciler için harcadığımız 33 milyar dolar Türkiye'nin fedakarlığını açıkça göstermektedir. Herkesin

Suriye trajedisini sonlandırmak için mücadele etmesi gerekiyor. Gerek sahadaki durumun iyileştirilmesi gerek siyasi çözümün sağlanması için kararlı mesaj verildi."

Putin: Suriye'de çözüm ile ilgili ortak bildiri kabul edildi

Erdoğan'ın ardından bu kez Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin açıklama yaptı. Putin'in açıklamaları ise şöyle:

"Suriye meselesini ele aldık. Tavirlarımızı yaklaştırma konusunda bir çalışma yapıldı. Liderlerle ayrı ayrı ikili görüşmeler yaptık. Suriye'de durumun normalleştirilmesi için 4 ülke çalışmaya devam edecek. İstanbul'da Macron'la ayrı bir görüşme yapacağız.

Bariş ve istikrar sadece diplomatik yollarla mümkün. Rusya Almanya Türkiye ve Fransa Suriye'de çözümün sadece siyasi ve diplomatik yollardan çözülebileceği konusunda hemfikir. Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygı duyulmalı. Suriye'dekiler kendi kaderlerini kendileri tayin etmeli.

Suriye'de çözüm ile ilgili ortak bildiri kabul edildi. Suriye'deki şiddet oranı ciddi şekilde azaltıldı ancak radikal unsurların temizlenmesi gerekiyor. Savaş tecrübesi edinen bu caniler, ülkelerimizde aşırı ideolojilerini aşılayabilir, bu kabul edilemez.

Radikal unsurlar İdlib bölgesinde silahlı saldırılarda bulunacaksa, Rusya Suriye yönetimine kararlı bir şekilde yardımcı olacaktır. Türkiye'nin bir an önce İdlib'deki silahsız bölgeden muhaliflerin çekilmesini sağlamasını bekliyoruz. Suriye anayasa komitesinin çalışmasının başlatılması gerekiyor, bu alandaki reform oluştu.

Mültecilerle ilgili uluslararası konferans öneriyoruz. Erdoğan'la birlikte Almanya ve Fransa liderlerini İdlib anlaşmalarının yerine getirildiği konusunda bilgilendirdik. Rusya provokasyonlar olması durumunda İdlib'deki terör tehdidinin yok edilmesi konusunda Şam'a yardım etme hakkını saklı tutuyor. Suriye'de diyalog sorunu İran olmadan çözülemez, anayasa

komitesinin oluşturulması sürecinde Tahran ile müzakereler gerekli.

Rusya ve Türkiye, zirve sırasında Fransa ve Almanya'ya Suriyeli sığınmacıların sorunlarının çözümü ile ilgili uluslararası konferans düzenlemesi önerisinde bulundu."

Macron: Suriye halkı, geleceği hakkında söz sahibi olmalı

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ise ABD'deki sinagog saldırısında hayatını kaybedenlerin yakınlarına başsağlığı dileyerek konuşmasına başladı. Macron'un konuşması özetle şöyle:

"Sinagog saldırısından dolayı Amerikan halkına taziyelerimi belirtmek istiyorum. Amerikan halkının yanındayız. Suriye'de iki ayrı savaş yürütülüyor. Biri terörle mücadele, diğeri rejim ve muhalifleri arasındaki savaş. Suriye halkı, geleceği hakkında söz sahibi olmalı. Türkiye'nin çabalarını takdirle karşılıyoruz."

Merkel: Sadece askeri değil siyasi çözüm de bulunmalı

Son olarak konuşan Almanya Başbakanı Angela Merkel ise Suriye'de çözümün siyasi olması gerektiğini vurgulayarak şöyle konuştu: "Farklı yaklaşımlarımız olsa da mutabakat sağlayıp bir bildirge yayınlayabildik. Sadece askeri değil siyasi çözüm de bulunmalı. BM zemini kapsamında bir çözüm bulmalıyız. İdlib'de ateşkesin devamı için elimizden geleni yapmaya hazırız. Anayasa komitesi oluşumu ve seçimlerin yapılması gerekmektedir. İnsanların geriye dönebilmesi için siyasi çözüm gereklidir."

BasNews

Kars'ta Kürt siyasetçilere operasyon

Kars'ta bu sabah Kürt siyasetçilere yönelik yapılan polis operasyonunda aralarında HDP eski milletvekili Şafak Özanlı ile HDP ve DBP il eşbaşkanlarının da bulunduğu çok sayıda isim gözaltına alındı.

Kars'ta bugün sabah saatlerinde polisler tarafından Kürt siyasetçilere yönelik operasyon yapıldı. Operasyon kapsamında birçok eve baskınlar yapıldı.

Operasyonda HDP'nin 25. dönem Milletvekili Şafak Özanlı ile birlikte Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İl Eşbaşkanı Cengiz Anlı, HDP Kars İl Eşbaşkanı Ekrem Savcı, HDP eski İl Eşbaşkanı Cengiz Topbaşlı ve HDP Grup Başkanvekili Ayhan Bilgen'in danışmanı Hayati Mehmetoğlu'nun da olduğu çok sayıda isim gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar Kars İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Siyasetçilerin gözaltına alınma

gerekçeleri konusunda henüz bir bilgi edinilemedi.

HDP Grup Başkanvekili Ayhan Bilgen, sosyal medya adresi Twitter'da yapılan gözaltılara ilişkin "Kars'ta sabah 6'da gözaltılar başladı.25. dönem mv Şafak Özanlı, DBP il eş başkanı Cengiz Anlı ve danışmanımız Hayati Mehmetoglu avukatlarımız tarafından tespit edilenler. YSK seçim takvimini açıklayınca kampanya başlamış!" paylaşımında bulundu.

jiyanhaber.net

Nêçîrvan Barzanî: Dukanên ku li Hewlêrê şewitîn emê wan qerebû bikin

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li hember şewata ku îro li bazara Lenge ya Hewlêrê derket, dilgiraniya xwe

Îro Pêncşema 25ê Cotmeha 2018an serê sibehî agirek mezin li bazara Lenge ya Hewlêrê ket û li gorî daxuyaniya Qayimmeqamê Hewlêrê, di encama şewata îro de zêdetir ji 1200 dikanên bazara Lenge ya Hewlêrê şewitîne.

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî jî derbarê bûyerê de peyamek belav kir û peyamekê de li ser hesaba xwe ya twîterê ragihand, ku dê komîteyeke taybet bo encamdana lêkolînê derbarê zirarên bûyerê de bê pêkanîn.

Nêçîrvan Barzanî dibêje: "Şewitîna Bazara Lenge li Hewlêrê gelek ez nîgeran kirim. Hevsemê zirardîtiyan im. Komîteyeke taybet lidûvçûnê bo ziraran û cîbicîkirina rîkarên pêwîst bo dubarenebûna wê (bûyerê) dike. Piştrast bin, bi qasî ku ji destê me bê, emê qerebûya ziyandîtiyan bikin." **KDP.info**

D.Berhem û Qubad serdana Helebçeyê dikan

Biryare ku Serokkomara Êraq ê D.Berhem Ehmed Salih û Cîgirê serok ê Hikûmeta Herêmê Qubad Talebanî bi fermî serdana Helebçeyê şehîh bikin. Her weha jêdereke ji Ragihandina Serokkomariyê di heyama dexuyaniyê de ji PUKmedia'yê re ragihand ku Berhem Salih û Talebanî dê serdana parizgeha Helebçeyê bikin û dê ligel parêzerê baje û hinek berpirsyarên Yekîneyên Rêvebir bicivin.

PUKmedia

Pûtîn: Divê rêz li hikûmeta meşrû a Sûriyê bê girtin

Serokê Rûsyayê Vladimir Putin piştî lûtkeya Stenbolê ya çaralî li ser kêşeya Sûriyeyê ragihand: "Ji bo pêşketinê di xebata pêvajoya komîteya destûrî de bê bidestxistin, divê rêz li hikûmeta meşrû ya Sûriyê bê girtin."

Lûtkeya Çaralî ya li ser kêşeya Sûriyê li bajarê Stenbolê ya Trikiyê bi beşdariya Serokkomarê Tirkiyê Recep Tayyip Erdogan, Serokê Rûsyayê Vladimir Putin, Serokkomarê Fransayê Emmanuel Macron û Serokwezîra Almanyayê Angela Merkel hat kirin.

Piştî lûtkeyê Erdogan, Pûtîn, Macron û Merkel civîneke rojnamevanî ya hevbeş saz kirin. Li ser gotina "Rejîma Sûriyê" Pûtîn bertek

nîşan da û diyar kir: Ku ji bo pêşketinê di xebata pêvajoya komîteya destûrî de bê bidestxistin, divê rêz li hikûmeta meşrû ya Sûriyê bê girtin. Li vêdê "Rejîma Sûriyê" tê gotin, lê

belê di biryarên Neteweyên Yekbûyî de navê Komara Ereba Sûriyê derbas dibe. Herwiha destnîşan kir ku bê hebûna Îranê ev mijar nayê çareser kirin. **PeyamaKurd**

Mistefa Çawreş bo Şanaz Îbrahîm: Ji ber Hêro Îbrahîm nebe gelek tiştên wê nayên qebûl kirin!

Rêveberê YNKê bersiva Şanaz Îbrahîm Ehmed a û aşkera kir eger ji ber rêz û hurmeta Hêro Îbrahîm Ehmed a xwişka wê nebe, gelek tiştên wê hene nayên qebûl kirin. Piştî ku Şanaz Îbrahîm Ehmed a xwişka Hêro Îbrahîm Ehmed bi tundî ser wan fermanarên leşkerî yên YNKê, ku çûbûn gel Berhem Salih li Bexdayê û ew bi awayê

meymûn pênase kiribûn ku endamê rêveberiya YNKê Mistefa Çawreş jî di nav wan de bû bertek nîşan da. Li hember wan gotinên Şanaz Îbrahîm, Mistefa Çawreş ji BasNewsê re ragehand: "Mehmûd Sengawî bersiva wê daye û ew jî bersiva hemû Pêşmergeyan bo wê." Herwaha got, di serdana xwe ya li gel serokkomarê Iraqê de, "Ji

ber rêz û hurmeta YNKê min hemû fermanar birin û di cîha hemûyan de axift." û got: "Carekê jî li gel rêveberiyê ez çûm gel û li gel wî rûniştim û em neçûne ku torbeyan bidûrin bo tiştên vala."

Çawreş got, ew gotin ji Şanaz Îbrahîm zêde ne, ji ber "xebata Pêşmerge em hemû bi azadî dijîn, gelek kes hene li welat jî nebûne û bi îstireheta xwe û keyfa xwe ve mijûlbûne."

Çawreş got: "Ez ne meymûn im. Ez naxwazim bikevim hûrgiliyan. Ji bere ger xwezaya wê wisa ye, ev nayê qebûl kirin û xelk jî min nas dike û wê jî nas dike, çî dibêje bila bibêje û em dihêlin bo xelkê Kurdistanê, ka dê çî bersivê bidin wê."

Mistefa Çawreş got, ji ber rêz û hurmeta xwişka birêz Hêro Îbrahîm nebe, gelek tiştên wê hene nayên qebûl kirin. **BasNews**

Serok Barzanî salvegera Destana Sihêla û Mehmûdiye bilind dinirxîne

Bi helkefta yekemîn salvegera destana mezina Sihêla û Mehmudiye, ku têda Pêşmergeyên qehreman, Kurdis-

taniyan parast û rê li dagîrkerî û plangeriya derekî û navxweyî girt, Serok Barzanî, li peyamekê da ku tora civakiya Twitter a rêzdar de hatiye belav kirin, wê salvegerê bilind nirxand.

Eve jî naveroka wê peyamêye:

Îro bîst û şeş cotmehê yekem salvegera destana mezina Sihêla û Mehmûdiye ye ku têda Pêşmerge dîrokeke nû ya bergirî û xwe neçemandinê tomar kir.

Spas ji bo wan qehremanên beşdarî wê neberdiyê bûn, hezaran silav ji bo wan şehîdên li wê destanê da xwîna xwe pêşkêşî gel û niştiman kir. **KDP.info**

ENKS: "Amerîka li Sûriyê, Dewleta Kurdan ava nake!"

Endamê Encûmena

Niştimaniya Kurdistanê

Sûriyê (ENKS) Îbrahîm

Bro got ku Amerîka li

Sûriyê, Dewleta Kurdan

ava nake!" Endamê

Encûmena Niştimaniya

Kurdistanê Sûriyê

(ENKS) Îbrahîm Bro duh

li Moskowê bi erkdarên

Rûsyayê re hinek hevdi-

tinê pêk anîbûn. Bro ji

çapemeniya Kurdî re axivî û di derbarê hevdi-

tinê xwe de

got ku em bi Wezîrê Karên Derve yê Rûsyayê Sergey

Lavrov re axivîn. Lavrov got ku Amerîka ji bo ku Dewleta

Kurdan li Sûriyê ava bike, bi Kurdan re pêwendiyên xwe

didomîne. Lê belê me ji Lavrov re wiha got: "Amerîka li

Sûriyê, Dewleta Kurdan ava nake. Lewra di programa

PYDê de tiştê wiha nîn e!" **PeyamaKurd**

Hewlêr pêncemîn bajarê herî aram ê cîhanê ye

Malpereke Brîtanî li ser 50 bajarên herî aram ên cîhanê raportek belav kiriye û paytexta Herêma Kurdistanê bajarê Hewlêrê jî weke pêncemîn bajarê herî aram ê cîhanê bi nav kiriye. Raporta Daily Meal diyar dike ku

yek ji mezintirîn nîgeraniya kesên ku ji bo geşt û gerê serdana hinek deverên cîhanê dikin ew e ku aramî û ewlehî têde heye an na. Daily Meal amaje bi wê yekê dike ku van çend salên dawî de ev nîgeranî zêde bûye û divê ev nîgeraniya geştiyaran hebe, ji ber ku heta tiştê biçûk jî, dibe ku geşt wan tîk bibê. Di raportê de hatiye diyarkirin ku paytexta Îmaratê bajarê Ebû Zebî bajarê herî aram û ewle yê cîhanê ye û paytexta Qeterê bajarê Doha jî duyem bajarê herî aram e û bajarê Oskayê Japonyayê jî di pileya sêyem de ye. Li gor raportê, bajarê Quebecê Kanadayê çaremîn bajarê herî aram ê cîhanê ye û paytexta Herêma Kurdistanê bajarê Hewlêrê jî di nav bajarên herî aram ên cîhanê de di pileya pêncem de ye.

Daily Meal diyar kiriye ku Hewlêr weke yek ji bajarên herî kevnar ên cîhanê, tê de pêkhateyên olî û neteweyên ciyawaz dijîn. Herwiha gelek bexçe û park û mizgeft û bazar û mozexane tê de hene. **KDP.info**

Berhem Salih: Ji bo aramiya Kerkûkê emê xebat bikin

Ji destpêka hilbijartina D.Berhem Salih wek serokkomar ê Êraqî, bo yekemîn care ku bi fermî serdana bajar ê Silêmanî dike û berî demeke pir kên gihîştê bajêr.

Roja şemiyê 27-10-2018'an, serokkomara Êraq ê D.Berhem Salih di heyama dexuyaniyeke rojnamevanî

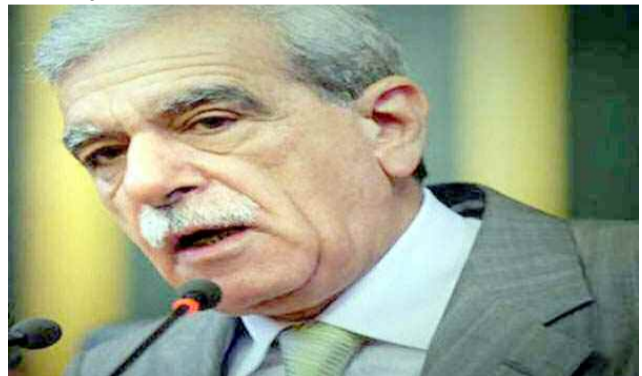
de tekez kir ku aramî dê vegere bajar ê Kerkûk ê ,bal kişand sere aloziyên di navbera Hewlêr û Bexdayê de got em ê erk û xebat bikin da ku alozî dê şareser bin û bên bidawî kirin.

Her weha piştî ku serokkomar gihîştê Silêmaniyê di kongireya Rojnamevanî de ragihand: "Girînge ku di Hikûmeta nûn de baweriya welatiyan bi Hikûmetê hebe û destnîşan kir ku dê hemî pirsgerêkên di navbera Hewlêr û Bexdadê de çareser bike û mafên Kurdan biparêze."

Her weha Salih amaje bi wê yekê jî kir ku dê ji bo vegera aramî û ewlekarîyê ji Kerkûkê re erkên xwe birjînin û kar bikin. Hêjay gotinêye ku D.Berhem Salih serxweşiya qurbaniyên ku ji ber barîna baranê jiyana jî dest dan e kir. **PUKmedia**

Turk: Em dixwazin Tirkîyek demokratîk ava bikin

Ehmet Turk di derbarê hilbijartinên herêmî de, da xuyakirin ku, Serokkomar CHPê ditirsîne. Turk di derbarê hilbijartinên herêmî û tifaqa di navbera AKPê û MHPê de dibêje, van herdu partiyên bi tifaqa çekirîn çend kursiyên zêde di parlamentoyê de destve anîn. Lê di qada navnetewî de û rewşa darayî û civakî de bersiva hêviyên xelkê neda.

Di derbarê CHPê de Turk got: Divê CHP maf û azadiya biparêze, ji bo Tirkîye bigihê demokrasiyê divê CHP gavan bavê je. Turk berdwamiya daxûyaniya xwe de dibêje Serokkomar van rojan bi daxûyaniyên dide CHPê ditirsîne. Serokkomar dibêje CHP mil dide milê teroristan, bi vê behsa me dike. Serokkomar zanebûnê vê dike da ku nehile CHP nêzikî me bibe.

Ji aliyê din ve Turk dibêje: Divê em, demokrat û sosyalist mil bidin hev da ku bikaribin cumhuriyeta Demokratîk ava bikin û Tirkîye jî vê rewşa xirab xilas bikin. Berdwamiya axavtina xwe de Turk dibêje herkesê ku xwe kurd dibîne di vê derbarê de berpîrsiyarî dikeve ser milê wan.

Turk dibêje: Berpîrsiyarî dikeve li ser milê her partiyek ku dibêje ez partiya kurdanim. Em dixwazin herkes bi vê zanebûne tevbigere. Ez îro ne berpîrsek vê partiyê me ez kurdekim û siyasatmedarim. Ji bo dahatuyek hevbeş û demokratîk divê em di cihekî de bigihin hev. Turk axavtina xwe de got: Du erkên me yê giring hene. Yekem dive em li herêmên kurda hemû nexweşiyên ji hole rakin û ji bo vê jî tekoşînek hevbeş ya demokrasiyê pêwîste, ev jî berpîrsiyariya meye. Duyem, dive li Tirkîye jî li gel hêzên demokrat em civatek demokratîk ava bikin. Eger em îro jî siyaseta heyî ne memnunbin divê em vê yekê bikin. **rojevakurd.com**

Mensûr Barzanî: Di şerê Sihêla de herî kêm 250 çekdar û serbazên Iraqê hatin kuştin

Fermandeyê Pêşmerge li eniya Sihêla Mensûr Barzanî dibêje, piştî şikandina êrişê hêzên Iraqî hêzên Pêşmerge dikarîbûn pêşde biçin lê ferman jî wan re hat ku di cihê xwe de bimînin. Mensûr Barzanî da zanîn ku di şerê Sihêla de herî kêm 250 çekdar û serbazên Iraqî hatin kuştin.

Pêr yekemîn salvegera şerê Sihêla û mîrxasiya Pêşmerge bû. Bi wê helkeftê, fermandeyê Pêşmerge li eniya Sihêla Mensûr Barzanî ji televîzyona Kurdistan TV re gotiye, roja 17 Cotmeha par di çarçoveya rêkeftina Herêma Kurdistanê û Iraqê de hêzên Pêşmerge hinekî paşde vekîşyan lê hêzên Iraqî niyeta wan xirab bû û dixwastin tevahiya Kurdistanê dagîr bikin. Jixwe hînge şerê Pirdê jî hatibû kirin û Pêşmerge hêzên dijmin şikandibû, me jî ji wî şerî moral wergirtibû. Dema fermana bergiriyê hat dayîn me jixwe em amade bûn.

Mensûr Barzanî daye zanîn ku artêşa Iraqê bi 13 hezar çekdar û serbaz û çekên giran êrişî hêzên Pêşmerge kirin û gotiye, şeva 26 Cotmeha 2017 wan êriş kirin. Wan wisa hizir dikir ku êdî Pêşmerge nikare şer bike lê me ew şikandin. Me dikarîbû êrişî wan bikin û pêşde

biçin lê ferman jî me re hat pêşde neçin.

Wî fermandeyê Pêşmerge li ser kuştî û birîndarên hêzên Iraqî jî gotiye, di şerê Sihêla û Mehmûdiyê de herî kêm 250 çekdar û serbazên wan hatin kuştin û 470 jî birîndarên wan hebûn. **BasNews**

Şer û pevçûnên dijwar di navbera HSD û DAIŞê de rû didin

Jêderêkî ji Rojavayê Kurdistanê ji BasNewsê re ragihand ku şer û pevçûnên dijwar di navbera çekdarên DAIŞê û şervanên HSDê de rû didin.

Li agahiyên jêderêkî navxwe ji Rojavayê Kurdistanê, çekdarên DAIŞê li bajarokên Sûse û Hecîn, bi çekên giran û otomobîlên bombabarkirî êrişî ser binke û

baregehên îervanên Hêzên Sûriya Demokratîk(HSD) kirin.

Wî jêderî ragihand ku çekdarên DAIŞê di dema rewşa keşuhewayê ye xirap ku firokeyên hevpeymananav dewletî nekarin midaxele bikin, êrişî ser binkeyên HSDê kirine.

Hat ragihandin ku şervanên HSDê jî neçarî jî hin cihan vekîşyan û hat diyarkirin ku firokeyên hevpeymananav dewletî îro zîncereyêke êrişan bo ser DAIŞê pêkanî û di encamê de gelek çekdarên DAIŞê hatin kuştin. Wan jêderan ragihand ku di maweyê 24 demjimêran de di encamê şer, pevçûn û êrişan de hejmareke zêde ya çekdarên DAIŞê hatine kuştin û gelek şervanên HSDê jî canê xwe jî dest dane. **BasNews**

Nivîskarê Kurd ji aliyê Akademiya Zanistî ya Navdewletî ve hat xelatkirin

Rabia Çetin- Nivîskarê Kurd Cemîl Turan Bazîdî ji aliyê Akademiya Zanistî ya Navdewletî ve hêjayî xelata 'Zanyarê Rûmetê' hat dîtin. Bazîdî berî niha jî Xelata Akademîk a Taybet ya UNESCOyê wergirtibû.

Di merasîma xelatan a Akademiya Zanistan a Navdewletî ya Valenciayê nivîskarê Kurd Cemîl Turan Bazîdî hêjayî xelata 'Zanyarê Rûmetê' hat dîtin. Bazîdî di merasîmê de axaftinek pêşkêş kir û got, "Ez bi vê xelatê gelek serbilind in. Aliyekî din ê min kêfxweş dike ew e ku bi saya pirtûk û berhemên min dengê gelê kurdê ji bo azadî û serxwebûnê careke din tê bihistin. Ji bo vekirina rêya dadwerî û aşitiyê jî îro û pê ve jî çî ji destê min bê ez ê bikim."

Di merasîmê de Xelata 'Zanyarê Rûmetê' jî aliyê Serokê Akademiya Zanistî ya Navdewletî José Hoyo Rodrigo ve pêşkêşî Cemîl Turan Bazîdî hat kirin.

Nivîskarê kurd Bazîdî ku li Yewnanistaê dijî jî bo ku têkoşîna gelê kurd a bo azadîyê bi zimanekî akademîk vedibêje Xelata Akademîk a Taybet ya UNESCOyê wergirtibû.

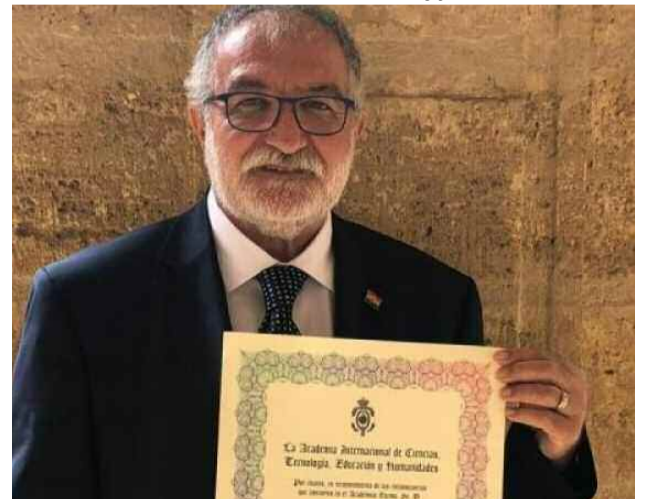
Cemîl Turan Bazîdî kî ye?

Cemîl Turan Bazîdî (Selamî Aytas) li navçeya Bazîd a bajarê Agirî yê Bakûrê Kurdistanê jî dayik bûye. Ji ber xebatên xwe yê polîtîk piştî derbeya 12ê Îlona 1980an tê girtin û piştî hat berdan derbasî Yewnanistanê dibe. Niha li Wezareta Çapemeniyê ya Yewnansitanê û li rojnameyê herêmî ya wî welatî weke rojnamevan kar dike.

Çîroka jiyana wî jî ji aliyê Nikos Kasdaglis ve bi navê Ararat Astreftî (Çiyayê Ararat Volkanan Dîbarîne) weke romanek hat nivîsandin.

Bazîdî heta niha jî bilî pirtûka Kurd û Kurdistan a

Kemal Burkay gelek pirtûk wergerandine. Heta niha jî bilî 6 romanên bi zimanê Yewnanî, Antolojiyê Helbestan a

bi navê 'Ajanda' û gelek xebat û lêkolînên wî hene.

Berhemên wî ev in: Roman: Το Ματωμένο Χιονολούλουδο (To Matomeno Hiyono Louloudo) "Berfîn Di Nav Xwînê de ne" (2001, Atîna); Τα Μάτια Του Λύκου (Ta Matia Tu Likou) "Çavên Gur" (2003, Atîna); Η Νύχτα Που Έβλεπε Την Μέρα (i Nikta Pu Evlepe Tin Mera) "Şeva Berê wê Li Rojê" (2006, Atîna); Τα Παιδιά Του Αραράτ (Ta Pedia Tu Ararat) "Zarokên Ararat" (2008, Atîna); Εκεί Ο Θεός Κοιμόταν (Eki O Teos Kimotan) "Xwedê Li Wir Raza bû" (2013, Atîna); Αζάντ Με Λένε "Navê Min Azad e" (2015, Atîna). Araştırma: Η Αρχαία Σοφία των Κούρδων Εζιντί (Arkea Sofia Ton Kurdon Ezidi) "Zanabûna Qedîm a Kurdên Êzdî" (2013, Atîna). **BasNews**

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Aa

av

Ev çiyə? Ev **ave**.
Bu nədir? Bu sudur.
Что это? Это вода.
What is it? It is water.

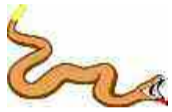
diran

Ev çiyə? Ev **dirane**.
Bu nədir? Bu dişdir.
Что это? Это зуб.
What is it? It is a tooth.

agir

Ev çiyə? Ev **agire**.
Bu nədir? Bu oddur.
Что это? Это огонь..
What is it? It is fire.

mar

Ev çiyə? Ev **mare**.
Bu nədir? Bu ilandır.
Что это? Это змея..
What is it? It is a snake.

Bb

bizin

Ev çiyə? Ev **bizine**.
Bu nədir? Bu keçidir.
Что это? Это коза.
What is it? It is goat.

balon

Ev çiyə? Ev **balone**.
Bu nədir? Bu şardır.
Что это? Это шар.
What is it? It is a balon.

bacan

Ev çiyə? Ev **bacane**.
Bu nədir? Bu pomidordur.
Что это? Это помидор.
What is it? It is a tomato.

otomobil

Ev çiyə? Ev **otomobile**.
Bu nədir? Bu maşındır.
Что это? Это машина.
What is it? It is a car.

Cc

taç

Ev çiyə? Ev **taçe**.
Bu nədir? Bu tacdır.
Что это? Это корона.
What is it? It is a crown.

canı

Ev çiyə? Ev **canie**.
Bu nədir? Bu daydır.
Что это? Это жеребенок.
What is it? It is a horse.

cücik

Ev çiyə# Ev **cüçike**.
Bu nədir? Bu cücədir.
Что это? Это цыпленок.
What is it? It is a chicken.

finçan

Ev çiyə# Ev **finçane**.
Bu nədir? Bu finçandır.
Что это? Это чашка.
What is it? It is a cup.

Çç

çav

Ev çiyə? Ev **çave**.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

çêlek

Ev çiyə? Ev **çêleke**.
Bu nədir? Bu inəkdir.
Что это? Это корова.
What is it? It is cow.

defter

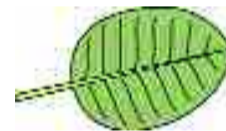
Ev çiyə? Ev **deftere**.
Bu nədir? Bu dəftərdir.
Что это? Это тетрадь.
What is it? It is a copybook.

dar

Ev çiyə? Ev **dare**.
Bu nədir? Bu ağacdır.
Что это? Это дерево.
What is it? It is a tree.

Ee

belg

Ev çiyə? Ev **belge**.
Bu nədir? Bu yarpaqdır.
Что это? Это лист.
What is it? It is a leaf.

elok

Ev çiyə? Ev **eloke**.
Bu nədir? Bu hinduşqadır.
Что это? Это индюк.
What is it? It is a turkey.

çaynîk

Ev çiyə? Ev **çaynîke**.
Bu nədir? Bu çaynıqdır.
Что это? Это чайник.
What is it? It is a teapot.

çakûç

Ev çiyə? Ev **çakûçe**.
Bu nədir? Bu çəkicdir.
Что это? Это молоток.
What is it? It is hammer.

dest

Ev çiyə? Ev **deste**.
Bu nədir? Bu əldir.
Что это? Это ладонь.
What is it? It is a hand.

dil

Ev çiyə? Ev **dile**.
Bu nədir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

ker

Ev çiyə? Ev **kere**.
Bu nədir? Bu ulaqdır.
Что это? Это осёл.
What is it? It is a donkey.

zebeş

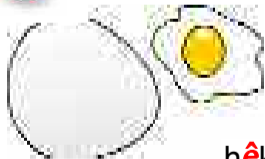
Ev çiyə? Ev **zebeşe**.
Bu nədir? Bu qarızdır.
Что это? Это арбуз..
What is it? It is a water melon.

Êê

êleg

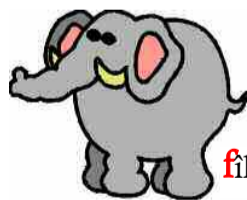
Ev çiyə? Ev **êlege**.
Bu nədir? Bu jiletidir.
Что это? Это жилет.
What is it? It is a jumper.

hêk

Ev çiyə? Ev **hêke**.
Bu nədir? Bu yumurtadır.
Что это? Это яйцо.
What is it? It is an egg.

Ff

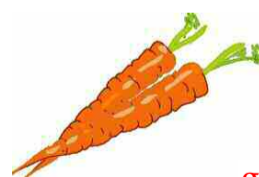
fîl

Ev çiyə? Ev **fîle**.
Bu nədir? Bu fildir.
Что это? Это слон.
What is it? It is an elefoant.

fîrok

Ev çiyə? Ev **fîroke**.
Bu nədir? Bu təyyarədir.
Что это? Это самолёт.
What is it? It is a plane.

gizêr

Ev çiyə? Ev **gizêre**.
Bu nədir? Bu kökdür.
Что это? Это морковь.
What is it? It is a carot.

gêzî

Ev çiyə? Ev **gêziye**.
Bu nədir? Bu süpürgədir.
Что это? Это веник.
What is it? It is a broom.

pê

Ev çiyə? Ev **pêye**.
Bu nədir? Bu ayaqdır.
Что это? Это пятка.
What is it? It is a heel.

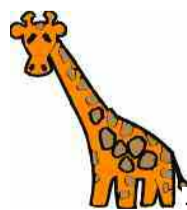
kêr

Ev çiyə? Ev **kêre**.
Bu nədir? Bu bıçaqdır.
Что это? Это нож.
What is it? It is a knife.

fînd

Ev çiyə? Ev **fînde**.
Bu nədir? Bu şamdır.
Что это? Это свеча.
What is it? It is a candle.

zerafe

Ev çiyə? Ev **zerafeye**.
Bu nədir? Bu zürafədir.
Что это? Это жираф.
What is it? It is a giraffe.

gore

Ev çiyə? Ev **goreye**.
Bu nədir? Bu corabdır.
Что это? Это носки.
What is it? It is a stocking.

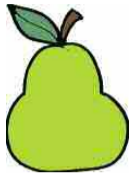

guh

Ev çiyə? Ev **guhe**.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо..
What is it? It is an ear.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABƏYA BI FERHENG

Hh

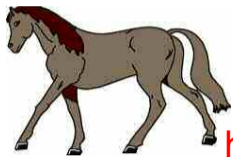
hirmê

Ev çiyê? Ev hirmêye.
Bu nêdir? Bu armuddur.
Что это? Это груша.
What is it? It is a pear.

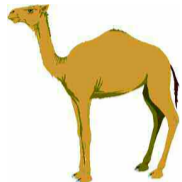
hirç

Ev çiyê? Ev hirçe.
Bu nêdir? Bu ayıdır.
Что это? Это медведь.
What is it? It is a bear.

hesp

Ev çiyê? Ev hespe.
Bu nêdir? Bu atdır.
Что это? Это лошадь.
What is it? It is a horse.

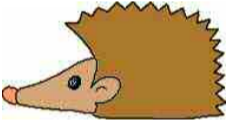

hêştir

Ev çiyê? Ev hêştire.
Bu nêdir? Bu dəvədir.
Что это? Это верблюд.
What is it? It is a camel.

Jj

jûji

Ev çiyê? Ev jûjiye.
Bu nêdir? Bu kirpidir.
Что это? Это ёжик.
What is it? It is a hedgehog.

roj

Ev çiyê? Ev roje.
Bu nêdir? Bu günəşdir.
Что это? Это солнце.
What is it? It is the sun.

rojname

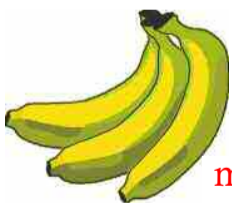
Ev çiyê? Ev rojnameye.
Bu nêdir? Bu qəzetdir.
Что это? Это газета.
What is it? It is a newspaper.

kevjal

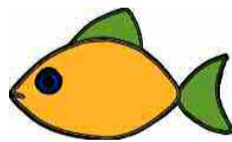
Ev çiyê? Ev keviale.
Bu nêdir? Bu xəçəngdir.
Что это? Это краб.
What is it? It is a crayfish.

Mm

mûz

Ev çiyê? Ev mûze.
Bu nêdir? Bu banandır.
Что это? Это банан.
What is it? It is a banana.

masî

Ev çiyê? Ev masiye.
Bu nêdir? Bu balıqdir.
Что это? Это рыба.
What is it? It is fish.

gamêş

Ev çiyê? Ev gamêşe.
Bu nêdir? Bu samışdır.
Что это? Это буйвол.
What is it? It is a buffalo.

meymûn

Ev çiyê? Ev meymûne.
Bu nêdir? Bu meymundur.
Что это? Это обезьяна.
What is it? It is a monkey.

li

dil

Ev çiyê? Ev dile.
Bu nêdir? Bu ürəkdir.
Что это? Это сердце.
What is it? It is a heart.

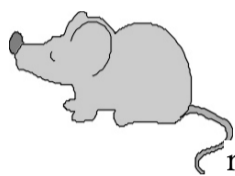
lepik

Ev çiyê? Ev lepîke.
Bu nêdir? Bu əlcəkdir.
Что это? Это перчатки.
What is it? It is gloves.

ling

Ev çiyê? Ev linge.
Bu nêdir? Bu qıçdır.
Что это? Это нога.
What is it? It is a leg.

mişk

Ev çiyê? Ev mişke.
Bu nêdir? Bu siçandır.
Что это? Это мышь.
What is it? It is a mouse.

îî

dîk

Ev çiyê? Ev dîke.
Bu nêdir? Bu xoruzdur.
Что это? Это петух.
What is it? It is a cock.

îsot

Ev çiyê? Ev îsote.
Bu nêdir? Bu bibardır.
Что это? Это перец.
What is it? It is a pepper.

gustîl

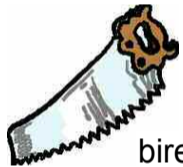
Ev çiyê? Ev gustîle.
Bu nêdir? Bu üzükdür.
Что это? Это кольцо.
What is it? It is a ring.

keştî

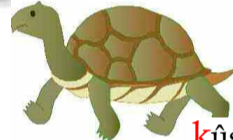
Ev çiyê? Ev keştîye.
Bu nêdir? Bu gəmidir.
Что это? Это пароход.
What is it? It is a ship.

Kk

birek

Ev çiyê? Ev bireke.
Bu nêdir? Bu mişardır.
Что это? Это пила.
What is it? It is a saw.

kûsî

Ev çiyê? Ev kûsiye.
Bu nêdir? Bu bağadır.
Что это? Это черепаха.
What is it? It is a tortoise.

lêv

Ev çiyê? Ev lêve.
Bu nêdir? Bu dodaqdir.
Что это? Это губы.
What is it? It is a lip.

lîmon

Ev çiyê? Ev lîmone.
Bu nêdir? Bu limondur.
Что это? Это лимон.
What is it? It is a lemon.

kund

Ev çiyê? Ev kunde.
Bu nêdir? Bu bayquşdur.
Что это? Это сова.
What is it? It is an owl.

kevçî

Ev çiyê? Ev kevçiyê.
Bu nêdir? Bu qaşıqdir.
Что это? Это ложка.
What is it? It is a spoon.

xezal

Ev çiyê? Ev xezale.
Bu nêdir? Bu seyrandır.
Что это? Это джейран.
What is it? It is a deer.

kûlî

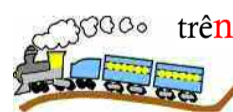
Ev çiyê? Ev kûliye.
Bu nêdir? Bu çəyirtkədir.
Что это? Это саранча.
What is it? It is a grasshopper.

Nn

nan

Ev çiyê? Ev nane.
Bu nêdir? Bu çörəkdir.
Что это? Это хлеб.
What is it? It is bread.

trên

Ev çiyê? Ev trênê.
Bu nêdir? Bu qatardır.
Что это? Это поезд.
What is it? It is a train.

hûrbivîn

Ev çiyê? Ev hûrbivîne.
Bu nêdir? Bu zərrəbındır.
Что это? Это лупа.
What is it? It is a magnifying-glass.

reng

Ev çiyê? Ev reнге.
Bu nêdir? Bu boyadır.
Что это? Это краска.
What is it? It is a colour.

Oo

ode

Ev çiyê? Ev Odeye.
Bu nêdir? Bu otaqdir.
Что это? Это комната.
What is it? It is a room.

otobûs

Ev çiyê? Ev Otobüse.
Bu nêdir? Bu avtobusdur.
Что это? Это автобус.
What is it? It is a bus.

sol

Ev çiyê? Ev sole.
Bu nêdir? Bu ayaqqabıdır.
Что это? Это обувь.
What is it? It is a shoe.

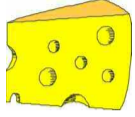

top

Ev çiyê? Ev tope.
Bu nêdir? Bu topdur.
Что это? Это мяч.
What is it? It is a ball.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Pp

penîr

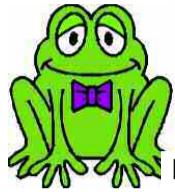
Ev çiyey? Ev penîre.
Bu nədir? Bu pendirdir.
Что это? Это сыр.
What is it? It is a cheese.

pîvaz

Ev çiyey? Ev pîvaze.
Bu nədir? Bu soğandır.
Что это? Это лук.
What is it? It is an onion.

Qq

beq

Ev çiyey? Ev beqe.
Bu nədir? Bu qurbağadır.
Что это? Это лягушка.
What is it? It is a frog.

Ev çiyey? Ev qaze.
Bu nədir? Bu qazdır.
Что это? Это гусь.
What is it? It is a goose.

Rr

şêr

Ev çiyey? Ev şêre.
Bu nədir? Bu şirdir.
Что это? Это лев.
What is it? It is a lion.

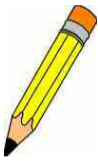
kêwrişk

Ev çiyey? Ev kêwrişke.
Bu nədir? Bu dovşandır.
Что это? Это заяц.
What is it? It is a rabbit.

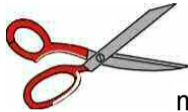
perçemek

Ev çiyey? Ev perçemeke.
Bu nədir? Bu yarasadır.
Что это? Это летучая мышь.
What is it? It is a bat.

pênûs

Ev çiyey? Ev pênûse.
Bu nədir? Bu qələmdir.
Что это? Это карандаш.
What is it? It is a pencil.

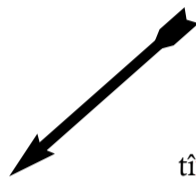
meqes

Ev çiyey? Ev meqese.
Bu nədir? Bu qayçıdır.
Что это? Это ножницы.
What is it? It is a scissors.

portqal

Ev çiyey? Ev portqale.
Bu nədir? Bu portağaldır.
Что это? Это апельсин.
What is it? It is an orange.

tîr

Ev çiyey? Ev tîre.
Bu nədir? Bu oxdur.
Что это? Это стрела.
What is it? It is an arrow.

rovî

Ev çiyey? Ev roviye.
Bu nədir? Bu tülküdür.
Что это? Это лиса.
What is it? It is a fox.

Ss

sêv

Ev çiyey? Ev sêve.
Bu nədir? Bu almadır.
Что это? Это яблоко.
What is it? It is an apple.

stêrk

Ev çiyey? Ev stêrke.
Bu nədir? Bu ulduzdur.
Что это? Это звезды.
What is it? It is a star.

Şş

şûr

Ev çiyey? Ev şûre.
Bu nədir? Bu qılıncdır.
Что это? Это меч.
What is it? It is a sword.

şeh

Ev çiyey? Ev şeye.
Bu nədir? Bu daraqdır.
Что это? Это гребешок.
What is it? It is a comb.

Tt

tîr

Ev çiyey? Ev tiriye.
Bu nədir? Bu üzumdür.
Что это? Это виноград.
What is it? It is a grape.

tûtî

Ev çiyey? Ev tûtîye.
Bu nədir? Bu tutuqşudur.
Что это? Это попугай.
What is it? It is a parrot.

se

Ev çiyey? Ev seye.
Bu nədir? Bu itdir.
Что это? Это собака.
What is it? It is a dog.

sêvik

Ev çiyey? Ev sêvike.
Bu nədir? Bu kartofdur.
Что это? Это картофель.
What is it? It is a potato.

şîr

Ev çiyey? Ev şîre.
Bu nədir? Bu süddür.
Что это? Это молоко.
What is it? It is a milk.

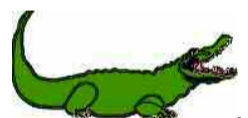
şûşe

Ev çiyey? Ev şûşeye.
Bu nədir? Bu şüşədir.
Что это? Это стекло.
What is it? It is a glasses.

pirtûk

Ev çiyey? Ev pirtûke.
Bu nədir? Bu kitabdır.
Что это? Это книга.
What is it? It is a book.

tîmsah

Ev çiyey? Ev tîmsahe.
Bu nədir? Bu timsahdır.
Что это? Это крокодил.
What is it? It is a crocodile.

Uu

utî

Ev çiyey? Ev utiye.
Bu nədir? Bu ütüdür.
Что это? Это утюг.
What is it? It is an iron.

guh

Ev çiyey? Ev guhe.
Bu nədir? Bu qulaqdır.
Что это? Это ухо.
What is it? It is an ear.

Ûû

bilûr

Ev çiyey? Ev bilûre.
Bu nədir? Bu tütəkdir.
Что это? Это свирель.
What is it? It is a pipe.

brûsk

Ev çiyey? Ev brûske.
Bu nədir? Bu ildırımdır.
Что это? Это молния.
What is it? It is a lightning.

Vv

çav

Ev çiyey? Ev çave.
Bu nədir? Bu gözdür.
Что это? Это глаз.
What is it? It is an eye.

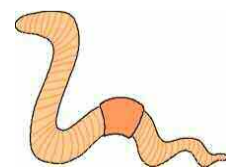
keVok

Ev çiyey? Ev keVoke.
Bu nədir? Bu göyərçindir.
Что это? Это голубь.
What is it? It is a pigeon.

gul

Ev çiyey? Ev gule.
Bu nədir? Bu güldür.
Что это? Это цветы.
What is it? It is a flower.

kurm

Ev çiyey? Ev kurme.
Bu nədir? Bu qurddur.
Что это? Это червяк.
What is it? It is a worm.

çûk

Ev çiyey? Ev çûke.
Bu nədir? Bu quşdur.
Что это? Это птица.
What is it? It is a sparrow.

dupişk

Ev çiyey? Ev dupişke.
Bu nədir? Bu əqrəbdır.
Что это? Это скорпион.
What is it? It is a skorpion.

bivir

Ev çiyey? Ev bivire.
Bu nədir? Bu baltadır.
Что это? Это топор.
What is it? It is an axe.

berçavik

Ev çiyey? Ev berçavike.
Bu nədir? Bu eynəkdir.
Что это? Это очки.
What is it? It is glass.

LÜĞƏTLİ ƏLİFBA-ALFABÊYA BI FERHENG

Ww

werdek

Ev çîye? Ev werdeke.
Bu nêdir? Bu ôkdêkdir.
Что это? Это утка
What is it? It is a duck.

wêne

Ev çîye? Ev wêneye.
Bu nêdir? Bu şekildir.
Что это? Это картина
What is it? It is a map.

ew r

Ev çîye? Ev ewre.
Bu nêdir? Bu buluddur.
Что это? Это туча.
What is it? It is a cloud.

kew

Ev çîye? Ev kewe.
Bu nêdir? Bu kəklikdir.
Что это? Это цесарка
What is it? It is a partridge.

Xx

xalxalok

Ev çîye? Ev xalxaloke.
Bu nêdir? Bu arabüzêndir.
Что это? Это божья коровка.
What is it? It is a lady-bird.

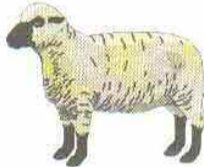
xanî

Ev çîye? Ev xanîye.
Bu nêdir? Bu evdir.
Что это? Это дом.
What is it? It is a home.

xaç

Ev çîye? Ev xaç e.
Bu nêdir? Bu xaçdır.
Что это? Это крест.
What is it? It is a cross.

berx

Ev çîye? Ev berxe.
Bu nêdir? Bu quzudur.
Что это? Это баран.
What is it? It is a sheep.

Yy

xîyar

Ev çîye? Ev xîyare.
Bu nêdir? Bu xiyardır.
Что это? Это огурец.
What is it? It is a cucumber.

heyve

Ev çîye? Ev heyve.
Bu nêdir? Bu aydır.
Что это? Это луна.
What is it? It is a moon.

1

yek

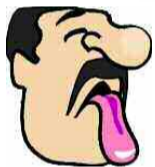
Ev çîye? Ev yeke.
Bu nêdir? Bu birdir.
Что это? Это единица.
What is it? It is a one.

çiya

Ev çîye? Ev çiyaye.
Bu nêdir? Bu dağdır.
Что это? Это горы.
What is it? It is a mountain.

Zz

ziman

Ev çîye? Ev zimane.
Bu nêdir? Bu dildir.
Что это? Это язык.
What is it? It is a tongue.

zengil

Ev çîye? Ev zengile.
Bu nêdir? Bu zengdir.
Что это? Это звонок.
What is it? It is a bell.

zerik

Ev çîye? Ev zerike.
Bu nêdir? Bu vedrêdir.
Что это? Это ведро.
What is it? It is a bucket.

derzi

Ev çîye? Ev derziye.
Bu nêdir? Bu iynêdir.
Что это? Это игла.
What is it? It is a needle.

ALFABÊ

N b/s	KURDÎ		Azerî	DİKARÎ BIXWÎNÎ
	ya bi tîpên latînî	ya bi tîpên kirîlî	Latinî	
1	Aa	Аа	Aa	Artêş, armanc, av, agir, azadî, adar, azerî, aram, artêş,
2	Bb	Бб	Bb	Bazîd, beran, berf, Baran, ba, bahoz, berbang, bedew, berx
3	Cc	Цц	Cc	Cûdî, cêr, ceş, Decle, Cefer, Cemîl, cêv, Cello,
4	Çç	Чч	Çç	Çekdar, çem, çar, çepik, çav, çeleng, çil,
5	Dd	Дд	Dd	Dayîk, dewr, dar, dest, Dara, dû, deh, defter, don, dîwar, dinê
6	Êê	Ее	Ee	Êlnûr, êvar, êzîng, êş, êlek, Êldar,
7	Ee	Яя	Əə	Enî, ewr, erê, Ewreman, Elî, elek, Elegez, Erzurum,
8	Ff	Фф	Ff	Ferat, frtone, Fariz, fil, fûtbol, Ferman, Firat, Fatma
9	Gg	Гг	Gg	Gerîlla, Gebar, genim, gellî, germ, golig, gore, goh
10	Hh	Нн	Hh	Hewlêr, havîn, hirç hêsir, hewar, havîn, hurmê, hesp
11	Îî	Ии	Ii	Îsal, înî, bîr, pîr, sîr, Îdrîs, Îsa, îcar, valî, Îbrahîm, Îran
12	Ii	Ьь	İı	Kirin, birin, firîn, kirîn, Miraz, mirin, minminîk,
13	Jj	Жж	Jj	Jîyan, jûjî, Nûjîn, jor, jêr, jehr, jale, jajik, Janna,
14	Kk	Кк	Kk	Kurdistan, karker, kevan, Kemal, Kerkuk, Kerem, kelem
15	Ll	Лл	Ll	Lûr, legleg, gul, bilbil, dil, Laliş, Lêyla, lazim, lempe, lîmon
16	Mm	Мм	Mm	Mîdîa, merd, mêr, mêvan, masî, meş, Misir,
17	Nn	Нн	Nn	Nan, nêrî, nig, Nîva, nevî, ner, nav, nas, hinar, Hesên,
18	Oo	Оо	Oo	Osê, Oskan, dor, sor, Oric, ode, orxan, Oslo, Duhok
19	Pp	Пп	Pp	Par, piling, pîr, pola, pis, Paşa, Perîşan, pitî, petek, perçe
20	Qq	Qq	-	Quling, qawe, qîr, qelem, qaiş, qat, qeysî, Qasim, qesir, qend
21	Rr	Рр	Rr	Ro, Rostem, zer, ber, gerîlla, reş, ru, rast, ram, aram, zirav
22	Ss	Сс	Ss	Serok, Sîpan, Sencar, sêv, sor, sût, serî, saz, serbaz, Sefer, sê
23	Şş	Шш	Şş	Şoreş, şev, şe, şene, şêr, şûr, şapik, şalik, şirîn, sekir, şewaq
24	Tt	Тт	Tt	Tîr, tîrêj, tam, tas, tî, tendûr, Temam, temaşe, tîfing, top,
25	Ûû	Уу	Uu	Kûr û dûr, pênuş, hûr, şûr, nûr, bûyîn, çûyîn, bûyar
26	Uu	Юю	Üü	Gul, sur, dudu, guh, buhur, kurd, Kurdistan, guhdar, nuh
27	Vv	Вв	Vv	Vala, vrvêşî, vira, vîalî, av, valî, vajî, Vagîf, Van, vala, eva
28	Ww	Ww	-	War, welat, Weçîh, weşandin, Xwedê, Wezîr, Wekîl, walî
29	Xx	Хх	Xx	Xiyal, xewn, xanî, xurtî, Xelîl, xalo, xatî, Xalid, xaç, xêr, xas
30	Yy	Йй	Yy	Yasin, Yusif, Yagub, Yasemen, yeqîn, Yehya, yarmarka
31	Zz	Зз	Zz	Zozan, zer, zêr, zor, zengil, zend, zîv, zelal, Zîver, zêytûn

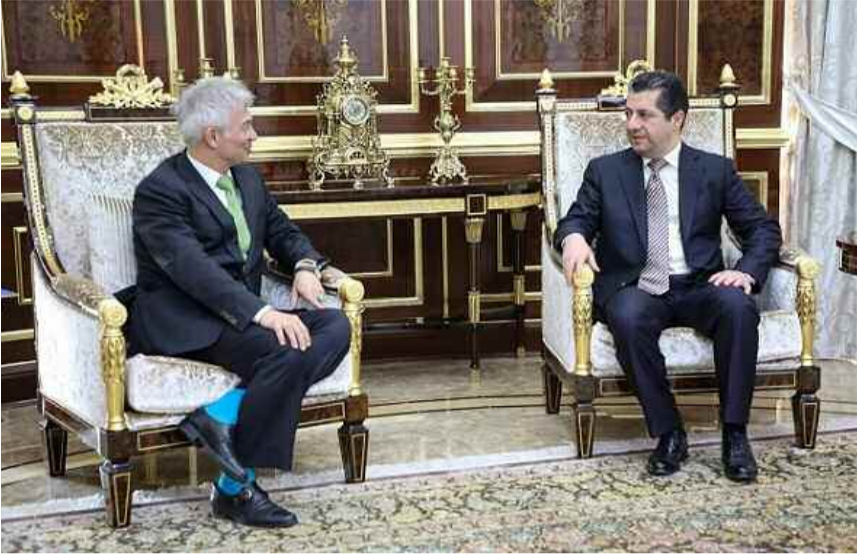
Россия, Франция, ФРГ и Турция приняли совместное заявление по итогам саммита в Стамбуле

Президенты России, Франции и Турции Владимир Путин, Эммануэль Макрон и Реджеп Тайип Эрдоган, а

также канцлер Германии Ангела Меркель приняли совместное заявление по итогам четырехстороннего саммита в Стамбуле. Об этом сообщил российский лидер на пресс-конференции. "Мы провели серьезную работу по согласованию подходов по принципиальным вопросам сирийского урегулирования. Принятое совместное заявление отражает настрой России, Турции, ФРГ и Франции на дальнейшее расширение взаимодействия в интересах нормализации обстановки в САР, запуска эффективного межсирийского диалога и проведения необходимых государственных реформ и преобразований", — сказал он. Встреча лидеров продолжалась около трех часов. kurdistan.ru

Глава СБ Курдистана и посланник ЕС обсудили двусторонние связи

23 октября глава Совета Безопасности Иракского Курдистана Масрур Барзани принял посла Европейского Союза в Ираке Рамона Блекуа, чтобы обсудить ряд политических вопросов.

Согласно заявлению канцеля-

рии Барзани, стороны обменялись мнениями о процессе создания будущего правительства Ирака. При этом, высокопоставленный курдский чиновник подчеркнул, что регион Курдистан намерен поддержать нового

премьер-министра Ирака в его усилиях по формированию нового кабинета. Он заявил, что курдские фракции должны играть реальную роль в процессе принятия решений по политическим вопросам и вопросам безопасности в стране.

Должностные лица также обсудили возможность разрешения споров между Эрбилем и Багдадом на основе конституции Ирака.

Посланник ЕС, в свою очередь, поздравил курдский народ с успешным завершением парламентских выборов, выразив надежду на то, что их результат приведет к стабильности в Курдистане.

Он также подтвердил поддержку ЕС курдскому региону Ирака и, в частности, плану реорганизации курдских вооруженных сил.

kurdistan.ru

Доля курдов в новом иракском правительстве может стать еще одной причиной разногласий

Ожидается, что новоназначенный премьер-министр Ирака Адиль Абдул-Махди на этой неделе представит на рассмотрение состав нового кабинета парламенту страны для голосования. Курды, однако, обеспокоены тем, что их доля может быть меньше, чем они должны получить на основании результатов выборов.

СМИ сообщили о первоначальном соглашении, согласно которому кабинет Абдул-Махди с 23 министерствами будет распределен следующим образом: 13 министерских мест для шиитов, 5 - для суннитов, 3 - для курдов, а последние 2 - для меньшинств.

Согласно информации агентства "BasNews", "Демократическая партия Курдистана" (ДПК), которая является самой крупной курдской политической партией в Ираке, получит министерство финансов и министерство эмиграции, а "Патриотический союз Курдистана" (ПСК) должен получить министерство юстиции.

Источник, близкий к политическому руководству Курдистана, сообщил, что хотя Адиль Абдул-Махди известен как "близкий друг курдов", состав его будущего кабинета и доля в нем курдов не удовлетворяют Эрбил, по мнению которого ДПК должна также занять должность заместителя премьер-министра, а общая курдская доля в министерских постах должна составлять по меньшей мере четыре министерства.

С 2003 года формирование нового правительства было проблемой для иракцев. Кроме политических разногласий между шиитами, суннитами и курдами, еще больше процесс усложняет влияние Ирана и

США на политику Багдада.

Бывший курдский депутат Масуд Хейдар считает, что Абдул-Махди не сможет представить полную структуру своего кабинета на первом заседании парламента, так как иракские фракции не достигли окончательного соглашения по этому вопросу, и это может быть "плохим началом" для нового правительства. Согласно конституции Ирака, крайний срок вступления в должность премьер-министра и формирования нового правительства - 2 ноября. Абдул-Махди был назначен на должность премьера 2 октября.

kurdistan.ru

Israel Naom (Израиль): Иран создает заводы по производству и модернизации ракет в Ираке

Израильские источники обнародовали информацию о том, что Иран строит заводы по производству ракет и их модификации не только в Сирии и Ливане, но и в Ираке. Согласно этой информации, Иран передал ракеты шиитским милициям в Ираке и помог построить завод по производству и модификации дан-

ного вида оружия на территории этого государства.

Эта деятельность Исламской республики на территории соседнего Ирака сочетается с созданием баз в Сирии и Ливане, а также попытками построить предприятия по производству ракет на территории Ливана.

Согласно зарубежным СМИ, Иран передал "Хез-

болле" точные системы наведения, которые будут установлены на ракеты, уже имеющиеся в распоряжении группировки. С точки зрения Израиля, подобное развитие событий может означать включение Ирака в орбиту противостояния, что, по-видимому, повлечет за собой еще большую дестабилизацию в Иордании.

Иран укрепил свое присутствие в Ираке в основном благодаря усилению шиитских милиций и боевиков "Хезболлы" в этой стране в период войны против "Исламского государства" (запрещенная в России организация — прим. ред.). Несмотря на недовольство многих в Ираке, включая и значительную часть шиитского населения страны, Тегеран усилил свое влияние на соседнее государство — в то время, как США сократили свое присутствие в стране.

Иран воспользовался ослаблением багдадского правительства в ходе его войны против ИГИЛ. Шиитская община, поддерживаемая Тегераном, укрепила свои политические позиции в руководстве Ирака.

В начале октября США решили закрыть свое консульство в иракском городе Басра после того, как стало известно о попытке Корпуса стражей Исламской революции (КСИР) совершить теракт в американском представительстве.

В начале текущей недели глава Моссад Йоси Коэн определил иранскую экспансию в странах Ближнего Востока в качестве главной стратегической угрозы для Израиля.

kurdistan.ru

Барзани приветствовал пешмерга в 1-ю годовщину сражения в Сахеле

26 октября курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани направил слова благодарности курдским силам пешмерга, которые сражались в прошлом году в Сахеле и Махмудии.

"Сегодня исполняется 1-я годовщина эпических сражений в Сахеле и Махмудии, где пешмерга вписали новую главу в историю своей стойкости", - говорится в онлайн-заявлении Барзани. "Наша сердечная благодарность тем отважным силам, которые участвовали в боях, и наш поклон душам тех, кто заплатил в них высочайшую цену".

В прошлом году в этот день силы пешмерга в ходе крупномасштабной военной операции на западном берегу реки Тигр разгромили про-иранских ополченцев "Хашд аш-Шааби" и иракские войска, атаковавших курдов в ответ на референдум о независимости Курдистана.

kurdistan.ru

Пресс-конференция делегации демократов Иракского Курдистана

29 октября в 11:00 в Международном мультимедийном пресс-центре МИА "Россия сегодня" состоится мультимедийная пресс-конференция делегации Демократической партии Иракского Курдистана о ситуации в Ираке и результатах парламентских выборов.

Участники:

— руководитель Департамента внешних связей Демократической партии Иракского Курдистана Хошияр СИВАЙЛИ;

— заведующий отделом стран Азии Департамента внешних связей Демократической партии Иракского Курдистана Абдулсалам ЗИБАРИ;

— представитель Демократической партии Иракского Курдистана в России Хошави БАБАКР.

В ходе мероприятия члены делегации Демократической партии Иракского Курдистана поделятся своим видением ситуации в стране и результатов парламентских выборов в Ираке в целом и на территории Иракского Курдистана, расскажут о прошедших встречах и переговорах в Москве.

Аккредитация по e-mail: accreditation@rian.ru

Вход только для представителей СМИ при предъявлении паспорта и пресс-карты, подтверждающей принадлежность журналиста к СМИ, от которого он аккредитован.

ММПЦ МИА "Россия сегодня" оставляет за собой право отказа в аккредитации без объяснения причин.

Отправьте заявку на accreditation@rian.ru для подписки на e-mail рассылку анонсов пресс-центра МИА "Россия сегодня".

Адрес: Москва, Зубовский бульвар, 4, ММПЦ, Дальний зал.

kurdistan.ru

Десятки езидских женщин все еще находятся в плену в Мосуле

Десятки езидских женщин, похищенных боевиками "Исламского государства" (ИГ) в Синджаре в 2014 году, по-прежнему находятся в арабских семьях в Мосуле. Об этом 27 октября сообщило иракское агентство "Al-Maaloum". Агентство цитирует анонимный источник, по словам которого многие езидки были насильно выданы замуж за арабов и вынуждены оставаться с ними, так как им сказали, что члены их езидских семей убьют их, чтобы "смыть позор". По словам источника, силы безопасности ведут операции по поиску таких женщин. В 2014 году, когда террористы ИГ захватили езидский район на севере Ирака, там были похищены и убиты тысячи езидов. Из более шести тысяч похищенных, в основном женщин и детей, удалось спасти более 3000 человек.

kurdistan.ru

Премьер-министр Курдистана и посол Турции обсудили двусторонние отношения

Премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани 24 октября принял посла Турции в Ираке Фатиха Йылдыза, чтобы обсудить отношения между Эрбилем и Анкарой, а также области потенциального сотрудничества.

В ходе своего первого визита в Эрбиль Йылдыз поздравил Барзани с успешными парламентскими выборами в Курдистане и подчеркнул роль Эрбиля в иракской политике и в процессе формирования правительства в Багдаде в частности.

Как сообщил Нечирван Барзани, курды намерены внести весомый вклад в формируемое в Багдаде правительство, а также вскоре объявить о составе нового правительства своего региона. **kurdistan.ru**

ПСК готова принять участие в формировании правительства Курдистана

22 октября после объявления результатов парламентских выборов партия "Патриотический союз Курдистана" (ПСК) заявила о своей готовности принять участие в формировании будущего состава Регионального правительства Курдистана.

Согласно официальным результатам, правящая "Демократическая партия Курдистана" (ДПК) выиграла парламентские выборы, получив в парламенте в общей сложности 45 мест, а ПСК заняла второе место (21 место).

В интервью "BasNews" пресс-секретарь ПСК Саади Пира сказал, что ПСК согласна с итогами выборов и хочет, чтобы новое правительство было сформировано как можно скорее.

Отношения между ДПК и ПСК переживают не лучший период. Последним поводом для этого стало то, что ПСК в одностороннем порядке выдвинула своего кандидата на пост президента Ирака. **kurdistan.ru**

Ирак попросит США отказаться от санкций в отношении торговли с Ираном

Иракское правительство планирует официально просить США освободить Багдад от санкций в связи с продолжающимися экономическими связями с соседним Ираном, сказал в интервью "Sputnik" официальный представитель МИД Ирака Ахмед Маджуб.

"Ирак может попросить Вашингтон полностью исключить его из санкций, как, например, Иорданию в начале 90-х годов, когда было введено эмбарго в отношении Ирака", - сказал Маджуб.

Чиновник сообщил, что в этом отношении были предприняты некоторые шаги, и отметил, что Багдад надеется, что Вашингтон продемонстрирует понимание надежности Ирака.

Чиновник еще раз подчеркнул, что его страна в целом выступала против санкций в отношении Ирана и против изоляции любой страны.

"Это неэффективно. Были попытки изолировать прошлый режим в Ираке, но в конечном итоге это затронуло не режим Саддама Хусейна, а иракский народ", - сказал он. **kurdistan.ru**

Масуд Барзани принял делегацию сирийских курдов, чтобы обсудить кризис в Африне

Известный курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани 23 октября принял делегацию "Гражданского совета за свободу Африна", чтобы обсудить продолжающийся кризис в Африне. Обсуждая гуманитарную ситуацию и ситуацию в области безопасности, Барзани выразил обеспокоенность в отношении будущего Сирийского Курдистана в целом и Африна в частности. Он отметил, что нынешняя ситуация в Африне является продолжением списка бесчисленных зверств, совершаемых против курдов.

Делегаты рассказали Барзани об угрозе демографического изменения в Африне и о непрерывных нарушениях прав человека в отношении его курдского населения. Они также выразили озабоченность по поводу без-

различия международного сообщества к гуманитарному кризису в Африне.

20 января этого года армия Турции и союзные ей сирийские боевики начали массивное воздушное и наземное наступление на сирийский курдский город Африн. Целью операции "Оливковая ветвь" было вытеснение сирийских курдских "Отрядов народной самооборо-

ны" (YPG), которых Анкара рассматривает как ответвление турецкой "Рабочей партии Курдистана" (РПК).

18 марта, после нескольких недель ожесточенной военной конфронтации, Турция объявила о своем полном контроле над Африном. Это привело к перемещению тысяч местных жителей, разграблению их имущества и разрушениям. **kurdistan.ru**

Абдул-Махди принял присягу и назначил 14 министров

Вечером 24 октября иракский парламент провел заседание, чтобы объявить об избрании нового правительства, в котором одобрение получили почти половина министров. На том же заседании принес присягу новый премьер-министр Ирака Адиль Абдул-Махди.

В сессии приняли участие в общей сложности 220 депутатов из 329.

Представители курдов получили должности министра финансов и вице-преьера.

Из 14 утвержденных министров должности получили:

- 1- Министерство финансов и заместитель премьер-министра: Фуад Хусейн.
- 2- Министерство нефти: Тамер Гадбан.
- 3- Министерство строительства и жилищного строительства: Бангин Рекани.
- 4- Министерство иностранных дел: Мохамед Али Хаким.
- 5- Министерство сельского хозяйства: Салих Хассани.
- 6- Министерство спорта и молодежи: Ахмед Обауди.
- 7 - Министерство электричества: Луай Хатиб.
- 8 - Министерство транспорта: Абдулла аль-Малики.
- 9- Министерство труда и социальных дел: Басим Рубаи.
- 10- Министерство здравоохранения: Ала Алван.
- 11 - Министерство промышленности: Салих аль-Джабури.
- 12 - Министерство торговли: Мохаммед Хашим Джасим.
- 13 - Министерство водных ресурсов: Джамал

аль-Адили.

14 - Министерство связи.

Парламентская сессия по назначению остальных министров отложена до 6 ноября.

На следующий день ООН выразила обеспокоенность в связи с отсутствием женщин в новом правительстве Ирака.

Как заявил Специальный представитель Генерального секретаря Организации Объединенных Наций по Ираку Ян Кубиш, "я приветствую частичное формирование нового кабинета премьер-министра Адиле Абдула Махди и поздравляю народ Ирака с достижением этого важного шага в его демократических преобразованиях....".

"...Однако я разочарован отсутствием представленности женщин в новом кабинете. В политической жизни, на профессиональных позициях и в гражданском обществе Ирака есть отличные, хорошо квалифицированные и опытные женщины, которые будут сильными кандидатами на многие из министерских ролей. Игнорируя их потенциал, Ирак упускает важные возможности", - отметил Кубиш. **kurdistan.ru**

Ирак остановит экспорт нефти Киркука в Иран

В ноябре этого года Ирак прекратит экспорт нефти из спорного курдского города Киркук в Иран в связи с санкциями, наложенными США на Исламскую Республику. "Перевозка киркукской нефти в Иран будет остановлена в ноябре в соответствии с американскими санкциями против Ирана. В качестве альтернати-

вы (государственная нефтяная компания) "SOMO" планирует продавать 30 000 баррелей в сутки из небольшого нефтяного месторождения под Мосулом", сообщил источник агентства "Reuters". По словам источника, бывший премьер-министр Ирака Хейдар аль-Абади в середине октября достиг соглашения с Региональным правительством Курдистана (КРГ) касательно возобновления экспорта нефти в турецкий порт Джейхан по трубопроводу Курдистана. Эта сделка должна быть одобрена новым премьер-министром Адилем Абдул-Махди и новым министром нефти Тамером Гадбаном. По данным источника "Reuters", в настоящее время Ирак экспортирует в Иран посредством грузоперевозок менее 30 000 баррелей в день. **kurdistan.ru**

ДИПЛОМАТ

№ 34 (439) 29 октября - 4 ноября 2018-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Депутат НДП: Барзани может помочь возобновлению мирных переговоров между Турцией и РПК

Известный курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани может вновь сыграть значительную роль в возобновлении мирных переговоров между правительством Тур-

ции и "Рабочей партией Курдистана" (РПК), считает депутат парламента Турции.

"Барзани имеет мощную позицию в мире и среди курдов. Он может сыграть важную роль в разрешении курд-

ского вопроса в Бакуре [Турецкий Курдистан]", - сказал Имам Ташье (Imam Tascier), член турецкого парламента от прокурдской "Народно-демократической партии" (НДП) в интервью "Kurdistan24". По мнению депутата, война и насилие не приведут к решению проблем, и обе стороны должны немедленно вернуться за стол переговоров. РПК и Турция находятся во многолетнем вооруженном конфликте из-за прав курдского населения страны. Их двухлетнее соглашение о прекращении огня было нарушено в июле 2015 года, что привело к прекращению мирных переговоров, которым немало способствовал Масуд Барзани. kurdistan.ru

Представители ДПК приняли участие в работе МКАПП

Как уже сообщалось, 23 октября для участия в работе 10-й Ассамблеи Международной конференции азиатских политических партий из Иракского Курдистана в Москву прибыла делегация "Демократической партии Курдистана" (ДПК) в составе руководителя отдела внешних связей ДПК Хошияра Сивайли, главы отдела стран Азии при департаменте внешних связей ДПК Абдулсалама Зибари, представителя ДПК в России Хошави Бабакура и сотрудника отдела внешних связей ДПК Навзада Мохамеда. Мероприятие, проходящее при поддержке "Единой России" с 25 по 26 октября в Конгресс-холле на Кутузовском проспекте, объединяет более 360 парламентских партий из 53 стран Азиатско-Тихоокеанского региона и Ближнего Востока.

25 октября, выступая перед участниками Ассамблеи, Председатель Высшего совета партии "Единая Россия" Борис Грызлов заявил, что в Декларации Генеральной ассамблеи будут подтверждены ценности многополяр-

ного мира.

Он выразил сожаление в связи с тем, что у международного диалога и сотрудничества сегодня есть серьезные противники. "Это те силы, которые хотели бы вернуть однополярный мир, - отметил

он. - Сегодня мы видим новые примеры абсолютно незаконных санкций, в том числе санкций против нашей страны и других представленных здесь стран". "Мы видим развязывание торговых войн, новые попытки циничного давления и внешнего вмешательства со стороны таких структур, как блок НАТО, и таких

сил, как американские политические элиты..." "Но мы с вами отлично знаем: современный мир не хочет быть однополярным и не будет однополярным. Будущее принадлежит ценностям и принципам диалога, дружбы, спра-

ведливости", - уверен Грызлов. "И я рассчитываю, что принятие Московской Декларации, проект которой подготовлен секретариатом МКАПП и вынесен на рассмотрение X Генеральной ассамблеи, станет знаковым шагом к утверждению этих ценностей и принципов в мире XXI века", - заключил он. kurdistan.ru

Посол ЕС и курдский премьер обсудили иракскую политику

24 октября состоялась встреча главы Регионального правительства Курдистана (КРГ) Нечирвана Барзани и посла Европейского Союза в Ираке Рамона Блекуа.

Согласно заявлению канцелярии Барзани, высокопоставленные чиновники обменялись мнениями о ходе процесса формирования нового правительства Ирака и об отношениях между Курдистаном, Ираком и Европейским союзом.

Как отметил в ходе обсуждений курдский премьер, нынешний политический процесс особо требует стабильности, а государственные услуги должны быть улучшены по всему Ираку.

Премьер-министр Барзани также подчеркнул важность тесных связей между Курдистаном и ЕС. kurdistan.ru

СДС продолжают наступление на ИГ в Восточной Сирии

Поддерживаемые США "Сирийские Демократические Силы" (СДС) продолжили наступление на боевиков "Исламского государства" (ИГ) на северо-востоке Сирии около Дейр-эз-Зора. По данным агентства, близких к СДС, возглавляемые курдами силы во вторник освободили примерно 80% города Соусе (Souseh) на восточном берегу реки Евфрат. Эта операция против ИГ была начата 10 сентября. Крупномасштабное наступление поддерживается военными самолетами международной коалиции. Источник в СДС сообщил, что операция на восточном берегу реки Евфрат затягивается из-за песчаных бурь и использования ИГ гражданского населения в качестве "живого щита". kurdistan.ru

REHMA XWEDÊ LÊBE

Îro 24-ê meha Cotmeha 2018-ê salê

Hevjîna Ahmedê Heppo **Seyrana Elî** çû ser dilovanîya xwe.

Em endamên "Yekîtiya Civata Kurdên Azerbaycanê" û xebatkarên rêdaksîona rojnama "Dîplomat"ê Tahîrê Silêman, Nerîman Eyyûb, Muvet Qedîmoxlu, Vusalê Ziyadxan, Ferzoyê Hemîd, Xalidê Ebdilbarî, Keremê Oric, Çingîzê Muzeffeffer, Êmîn Xanlarov, Ramîz Qenberov, Sîyabendê Huseyn, Velîyê Mehmed, Ûsivê Mehmed, Berzanîyê Mûso serxwaşîyê didine nivîskarê kurd Ahmedê Heppo, kurê wê Nîyazî, brazîyên Ahmedê Heppo Memmê, Bayram, Torin, Tosin, Hecî Huseyn, Semed û Cahangîr, Rehma Xwedê lêbe, cîhê wê Cînnetbe

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN
İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:
TAHİR SİLƏMAN
УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
TAXIR CYLEYMAN
Tel: +994 50 352-33-18
whatsapp: +994 55 202-73-53

Baş redaktorun müavini:
Ramiz Qərib
Xüsusi müxbir:
Tariyel Cəlil
Региональный корреспондент:
Усуб Тейфур
Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə
S. Mehmandarov ev 25, mənzil 17
Navnisan: Bakû Az1040, soçaq
S. Məhmandarov xani 25, mal-17
Адрес: Баку Az1040, улица
С. Мехмандаров дом 25, кв. -17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.
e-mail: hewler@mail.ru
Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966
BUSB-un Sabunçu rayon filialı
VÖEN 1800061582
H/h 438010000
Sifariş: 1500